

2024/3. Dönem Yeminli Mali Müşavirlik Sınavı
Gelir Üzerinden Alınan Vergiler
21 Aralık 2024 Cumartesi – 16.00 - 19.30 (3,5 Saat)

- Uyarı!**
- [1] Cevaplama öncesi, sorularda eksik sayfa ya da basım hatası bulunup bulunmadığını kontrol ediniz ve gerektiğinde sınav görevlilerine başvurunuz.
 - [2] Cevap kağıdı üzerine, “not talep eden ifadeler” veya “cevap dışında herhangi bir şey” yazılması yasaktır. Bu kurala aykırı davranışın adayların kağıtları değerlendirme dışı bırakılacaktır.
 - [3] **Bu sınav 4 (dört) sorudan oluşmaktadır.**

Sorular

SORU 1 : Recep Uzala ve Ortakları Kollektif Şirketi, genel merkezi Yalova ilinde bulunmakta ve sertifikalı fidan yetiştirciliği ve yaşı meyve üretimi işi ile iştirak etmekte olup bilanço esasına göre defter tutmaktadır. Kollektif şirketin ve %50 paylı ortağı Recep Uzala'nın 2023 yılında elde ettikleri kazançlara ilişkin bilgiler aşağıdaki gibidir.

A- Kollektif Şirkete Ait Bilgiler:

- 1- Şirketin 2023 yılına ait bilanço ve gelir tablosuna göre karı 6.000.000,00-TL'dir.
- 2- Şirket, 12.04.2023 tarihinde 2.001 adet ağaçlık armut bahçesini; 10.000.000,00-TL arazi bedeli, 5.000.000,00 -TL ağaç bedeli 2.000.000,00-TL yetişmekte olan armut bedeli ve 1.000.000,00-TL emlakçı komisyon bedeli olmak üzere toplam 18.000.000,00 TL'ye satın almıştır. Şirket, 17.000.000,00.-TL üzerinden %4 oranında normal amortisman ayırarak 680.000,00-TL amortisman gideri ile 1.000.000,00.-TL tutarındaki komisyon bedelini dönem kazancının tespitinde gider olarak dikkate almıştır. (**VERİLER-a:** Armut ağaçlarının faydalı ömrü 25 yıldır. **b:** Zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak ölçüler şunlardır; A) Arazi üzerinde yapılan zirai faaliyetlerde... **21inci grup:** Meyve verebilecek hale gelmiş armut, kiraz, vişne, şeftali de 2000 ağaç ...)
- 3- Şirket, Türkiye'de meyve üretimi yapan dar mükellef Vesta Multifood Şirketine 2024 yılında teslim edeceği armut fidanlarının bedeli karşılığı olarak, 25.06.2023 tarihinde düzenlemiş olduğu fatura ile 1.000.000-TL (KDV hariç) tahsil etmiş ve söz konusu tutarı dönem kazancının tespitinde hasılat olarak dikkate almamıştır.
- 4- Şirket, Yalova ilinde bulunan ve mülkiyeti Hazineye ait 20 parsel tarım arazisini 2024 yılından itibaren ekim ve dikim yapmak üzere yıllık 1.200.000,00-TL bedelle Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan 01.07.2023 tarihinde 20 yıllık kiralamıştır. Kiralama tarihinde ödenen bir yıllık kira bedeli olan 1.200.000,00-TL'nin tamamı bilanço karının tespitinde gider olarak dikkate alınmıştır.
- 5- Şirket, Mart/2023 ayında vadeli olarak 10.000.000,00-TL'ye ihrac amaçlı olarak satın aldığı fidan ve bahçe bitkilerini Mayıs/2023 ayı içerisinde, 12.500.000-TL karşılığı USD bedelle CIF teslim şeklinde (mal bedeli+navlun +sigorta) Tunus'a ihrac etmiştir. CIF Bedel hasılat içerisinde 500.000-TL navlun, 200.000,00-TL sigorta bedeli dahildir. Şirket söz konusu nakliyeyi Murat Lojistik ve Uluslararası Taşımacılık A.Ş. firmasına TL ile yaptırmıştır. Söz konusu ihracat işlemi ile ilgili olarak, yurt dışında yapmış olduğu 120.000,00-TL tutarındaki harcamaların tamamını belgelendirmek suretiyle kayıtlarına gider olarak intikal ettirmiştir. Şirket 80.000-TL belgesiz gidere katkımasına rağmen, ihracat bedelinin binde 5'i oranında hesapladığı 62.500,00-TL'yi herhangi bir harcama ve/veya belgeye dayanmaksızın götürü gider olarak bilanço karının tespitinde dikkate almıştır. Geriye kalan 17.500,00-TL kanunen kabul edilmeyen gider (KKEG) olarak dikkate alınmıştır.

6- Sektörde çalışan ziraat mühendislerine yıllık en fazla brüt 600.000,00-TL ücret ödenmesine rağmen şirket, ziraat mühendisi olarak istihdam ettiği ve şirket ortağı Recep Uzala'nın kayınbiraderi olan İzzet Dağlı'ya yıllık brüt 1.600.000,00-TL brüt ücret ödemesinde bulunmuş ve bu tutarı bilanço karının tespitinde gider olarak dikkate almıştır.

7- Şirket, 2022 yılına ilişkin olup, ilgili yılda tahakkuk ettirdiği; ancak, ödenmediği için gider olarak dikkate alamadığı 240.000,00-TL işveren sigorta prim payı, 290.000,00 TL işçi sigorta prim payı ve bu prim paylarına ilişkin 110.000,00-TL gecikme zammi toplamı olan 640.000,00 TL'yi, 05.06.2023 tarihinde ödemmiş ve bilanço karının tespitinde gider olarak dikkate almıştır.

8- Şirket, 2023 yılında ürettiği ve maliyet bedeli toplam 450.000,00-TL olan 5.000 adet çam fidanını Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınmış Doğal Hayatı Koruma Vakfına 21.03.2023 tarihinde bağışlamış, bu fidanların maliyet bedelini satılan mal maliyeti ile ilişkilendirmek suretiyle bilanço karının tespitinde dikkate almıştır.

9- Şirketin fidan ithalatını yaptığı Tunus'ta mukim MTF Şirketi, 2022 yılı ithalat rakamlarını dikkate alarak şirkete, emsal bedeli 7.500.000,00-TL olan fidanları bedelsiz olarak 13.07.2023 tarihinde göndermiştir. Şirketin kanuni defter kayıtlarına 1,00-TL iz bedeli ile intikal ettirdiği bu fidanlar 31.12.2023 tarihi itibarıyle işletmenin stoklarında yer almaktadır. Bu nedenle bilanço karının tespitinde dikkate alınmamıştır.

10- Şirketin "Döviz, Kıymetli Madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca Belirlenen Diğer Varlıklar Üzerine Kaldırıçılı İşlemlere İlişkin Sözleşme" kapsamında foreks işlemi yaptıran bir aracı kuruluş nezdindeki hesabında 100.000-EURO parası olmasına rağmen 1'e 10 kaldırıç orANIyla 01.03.2023 tarihinde 1.000.000-EURO parayla 1EURO= 1,0646 USD çapraz kuru üzerinden 1.064.600-USD satın alarak foreks işlemi gerçekleştirmiştir. 01.03.2023 tarihinde 1EURO=20,0845-TL'dir. Şirket, 08.03.2023 tarihinde ise elindeki 1.064.600-USD ile 1EURO=1,0539-USD çapraz kuru üzerinden 1.010.152,77-EURO alarak dönüş yapmıştır. 08.03.2021 tarihinde 1EURO=19,9323-TL'dir. Elde edilen kazanç üzerinden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67'nci maddesi uyarınca aracı kuruluş tarafından %10 oranında tevkif yoluyla vergi alındıdan bilanço karının hesaplanması dikkate alınmamıştır.

11- Şirketin yaptığı başvurunun Yalova İl Tarım ve Orman Müdürlüğü de değerlendirilmesi sonucunda sertifikalı fidan üretim desteği kapsamında şirkete 2.000.000-TL tarımsal hibe desteği ödemesi 12.08.2023 tarihinde yapılmıştır. Söz konusu hibe zirai faaliyetlerde kullanıldığından bilanço karının tespitinde dikkate alınmamıştır.

B-Ortak Recep Uzala'ya Ait Bilgiler:

1- Türkiye'de yerleşik Recep Uzala, 01.06.2021 tarihinde tam mükellef Poker Gayrimenkul A.Ş.'nin nominal bedeli 2-TL olan ve BİST'de işlem görmeyen pay senetlerinden 200.000 adedini 6.000.000,00-TL bedelle satın almıştır. Poker Gayrimenkul A.Ş. tamamı kar yedeklerinden karşılanmak suretiyle 2023 yılı içerisinde %50 oranında sermaye artırımında bulunmuş ve sermaye artırım işlemi 11.02.2023 tarihinde ticaret siciline tescil edilmiş olup, bu artırıma ilişkin 100.000 adet pay senedini 11.05.2023 tarihinde bedelsiz olarak Recep Uzala'ya vermiştir. Recep Uzala, pay senetlerinin tamamını 01.12.2023 tarihinde 9.000.000,00-TL bedelle satmıştır.

2- Recep Uzala, 01.01.2023 tarihinden itibaren gayrimenkulünü aylık 25.000,00-TL bedelle Sevinç Kulu'ya konut olarak kiraya vermiştir. Sevinç Kulu, kiralama tarihinde bir yıllık kira bedeli olarak, Recep Uzala'ya 31.05.2024 vadeli 300.000,00-TL tutarlı senet vermiştir. Recep Uzala, bu senetli alacağını 01.11.2023 tarihinde 240.000,00-TL nakit almak suretiyle Ercan Öztürk'e devretmiştir.

3- Recep Uzala 2003 yılından beri Bursa Serbest Bölgesinde imalat faaliyeti ile uğraşmak üzere 2003 yılında 30 yıllık faaliyet ruhsatı alan Osman Sönmez Adı Komandit Şirketi'nin %70 paylı komandite ortağıdır. Recep Uzala, adı geçen şirketin 2023 yılı faaliyet karından payına düşen 500.000,00-TL'yi 10.02.2024 tarihinde tahsil etmiştir.

4- Recep Uzala, ortağı olduğu tam mükellef Gökay İnşaat ve Ticaret A.Ş.'den 2023 yılında net 108.000,00-TL kar payı (temettü) elde etmiştir. Kar payı tutarı üzerinden %10 oranında stopaj gelir vergisi kesintisi yapılmıştır.

5- Recep Uzala, Hazine tarafından 25.07.2012 tarihinde döviz cinsinden ihraç edilen eurobondları 07.10.2022 tarihinde iktisap etmiştir. Recep Uzala, iktisap ettiği eurobondların bir kısmının 2023 yılında satışından 5.000.000,00-TL kazanç elde etmiş, geriye kalanlardan ise 2023 yılında 3.000.000,00-TL faiz geliri elde etmiştir.

6- Recep Uzala'nın bilgisayar mühendisi olan babası Mustafa Uzala bir bilgisayar programı geliştirdikten sonra 2022 yılında vefat etmiştir. Mustafa Uzala'nın yapmış olduğu programa ilişkin CD ve diğer veriler tek mirasçısı olan oğluna kalmıştır. Recep Uzala, bu programın çoğaltma, kullanma ve satışına ilişkin tüm hakları 2023 yılı içinde bir bilgisayar firmasına 5.000.000,00-TL'ye satmıştır. Bilgisayar firması yapılan ödeme tutarı üzerinden %17 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmıştır. Recep Uzala'nın bu faaliyeti ile ilgili olarak yapmış olduğu ve tevkifatı edebildiği herhangi bir gideri bulunmamaktadır.

7- Recep Uzala, Avusturya'nın Ankara Büyükelçiliği'nde tercüman olarak çalışmaktadır. Büyükelçilik her altı ayda bir ücret ödemektedir. 30.06.2023 tarihinde 30.000,00-EUR, 20.12.2023 tarihinde ise 30.000-EUR ödemistiştir. 30.06.2023 tarihinde elde ettiği 30.000,00-EUR'yu 10.08.2023 tarihinde, 31.12.2023 tarihinde elde ettiği 30.000,00-EUR'yu 03.01.2024 tarihinde bozdurmuştur. Türkiye ile Avusturya arasında düzenlenen ÇVÖA kapsamında, karşılıklılık esası uyarınca, elçilik ve konsolosluklarda diplomat statüsü dışındaki çalışanlardan gelir vergisi alınmaktadır.

Tarih	Döviz Alış Kuru
01.01.2023	1 EUR=14,9676-TL
30.06.2023	1 EUR=28,1540-TL
10.08.2023	1 EUR=29,6279 -TL
20.12.2023	1 EUR=31,7461 -TL
31.12.2023	1 EUR=32,5739 -TL
03.01.2024	1 EUR=32,6671 -TL

3

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan 559 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle 31.12.2023 tarihli 1 EUR Döviz Alış Kuru 32,5739-TL olarak belirlenmiştir.

8- Recep Uzala Almanya'daki (K) Bankasında açtırmış olduğu döviz tevdiyat hesabından 50.000,00 EUR brüt faiz geliri elde etmiştir. Faiz gelirinin elde edildiği tarihteki T.C. Döviz Alış Kuru 1 EUR= 22,0582-TL dir. Faiz ödemesini yapan banka %10 oranında vergi tevkifatı yapmıştır.

9- Recep Uzala'nın sahibi olduğu yarış atı Türkiye Jokey Kulübünce 12.05.2023 tarihinde düzenlenen at yarışında dereceye girmesinden dolayı 5.000.000,00-TL ödül kazanmıştır. Türkiye Jokey Kulübünce yapılan ödül ödemesinden gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. **VERİLER** a-Recep Uzala'nın tek bir yarış atı bulunmaktadır. b-Zirai kazancın gerçek usulde tespiti bakımından bir takvim yılı içinde dikkate alınacak ölçüler şunlardır; A) Arazi üzerinde yapılan faaliyetlerde... **23 üncü grup:** Büyükbaba hayvan sayısı 150 adet (İş hayvanları ile iki yaşıdan küçük, büyükbaş hayvanlar hariç)

İSTENEN:

Kollektif şirketin kazancı ile ortağı Recep Uzala'nın gelirlerini gelir vergisi yönünden değerlendirerek gelir vergisine tabi olan kazanç ve iratlari nevi itibariyle belirleyiniz. Recep Uzala'nın gelir vergisi matrahını tespit ediniz. (**45 PUAN**)

VERİLER

1-Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) rakamlarına ilişkin bilgiler yıllar itibarıyla aşağıdaki gibidir.

[2003=100]													
Yıl	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	
2020	462,42	464,64	468,69	474,69	482,02	485,37	490,33	501,85	515,13	533,44	555,18	568,27	
2021	583,38	590,52	614,93	641,63	666,79	693,54	710,61	730,28	741,58	780,45	858,43	1022,25	
2022	1.129,03	1.210,60	1.321,90	1.423,27	1.548,01	1.652,75	1.738,21	1.780,05	1.865,09	2.011,13	2.026,08	2.021,19	
2023	2.105,17	2.138,04	2.147,44	2.164,94	2.179,02	2.320,72	2.511,75	2.659,60	2.749,98	2.803,29	2.882,04	2.915,02	

2- Gelir Vergisi Kanununa göre 2023 yılında elde edilen ve yıllık beyanname ile beyan edilen gelir toplamına uygulanacak gelir vergisi tarifesi aşağıdaki gibidir:

Gelir vergisine tabi gelirler;	
70.000 TL'ye kadar	%15
150.000 TL'nin 70.000 TL'si için 10.500 TL, fazlası	%20
370.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL (Ücret gelirlerinde 550.000 TL'nin 150.000 TL'si için 26.500 TL), fazlası	%27
1.900.000 TL'nin 370.000 TL'si için 85.900 TL (Ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'nin 550.000 TL'si için 134.500 TL), fazlası	%35
1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 621.400 TL (Ücret gelirlerinde 1.900.000 TL'den fazlasının 1.900.000 TL'si için 607.000 TL), fazlası	%40
oranında vergilendirilir.	

3-Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç olmak üzere bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının 2023 takvim yılı için 55.000 TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir. Arızı kazançlarda (henüz başlamamış olan ticari, zirai veya mesleki bir faaliyete hiç girişi memesi ile ihale, artırma ve eksiltmelere iştirak edilmemesi karşılığında elde edilen kazançlar hariç) toplamının 2023 yılı için 129.000 TL'lik kısmı gelir vergisinden müstesnadır.

4-Binaların konut olarak kiraya verilmesinden bir takvim yılı içinde elde edilen hasılatın 2023 yılı için 21.000,00-TL'si gelir vergisinden istisna edilmiştir.

5- Mükellefin beyana tabi bir gayrimenkul sermaye iradı bulunduğu ve tercih imkânı bulunan durumlarda götürü gider usulünü seçtiği kabul edilecektir.

6- Tevkifat ve istisna uygulamasına konu olmayan gayrimenkul ve menkul sermaye iratlarında 2023 yılı için beyan sınırı 8.400,00-TL'dir.

7- 2023 takvim yılı gelirlerine ilişkin olarak kullanılacak olan asgari ücretin yıllık brüt tutarı 140.535,00-TL'dir.

8- Çiftte vergilemeye önleme anlaşmaları hükümleri dikkate alınmayacaktır.

SORU 2 : İletişim araçları üretim ve ticareti ile iştirgal eden Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.'nin 2023 hesap döneminde yurtiçi ve yurtdışı faaliyetleri sonucunda elde etmiş olduğu toplam ticari bilanço karı 600.000.000,00-TL olup, şirketin hesap dönemi içerisinde gerçekleştirmiş olduğu işlemlere ait bilgiler aşağıdaki gibidir:

a- Şirket, 08.04.2010 tarihinde 5.000.000,00-TL bedel ile satın aldığı ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun geçici 32. maddesi kapsamında %2 oranında vergi ödemek suretiyle yeniden değerlendirmesi sonucu kayıtlı değeri 10.000.000,00-TL'ye ulaşan arsası üzerine 02.05.2023 tarihinde şirket merkezi olarak kullanılmak üzere bina inşaatına başlamıştır. Ancak, şirketin yaşadığı finansman sıkıntısı nedeniyle, söz konusu inşaat tamamlanmadan 03.10.2023 tarihinde 30.000.000,00-TL bedel ile satılmış olup, satış tarihine kadar yapılan inşaat harcaması tutarı 5.000.000,00-TL'dir. Satıştan doğan kazanç ticari bilanço karına dahil edilmiştir.

Bu satış işlemi dolayısıyla 650.000,00-TL komisyon, 550.000,00-TL de tapu harcı ödenmiş ve bu tutarlar kanuni defterlere genel yönetim gideri olarak intikal ettirilmiştir.

Satış bedelinin 10.000.000,00-TL'ik kısmı satış tarihinde peşin olarak tahsil edilmiş, kalan kısmı için ise 18 ay vadeli 730.000,00-USD tutarında senet almıştır. Şirket, almış olduğu senedin değerlemesinden oluşan kur farkını gayrimenkul satış kazancına dahil etmiş ve satıştan doğan kazancını 10.03.2024 tarihinde özel fon hesabına almıştır.

b- Şirket, merkezi Dubai'de (Birleşik Arap Emirlikleri) bulunan Gulf Electronic LLC şirketinin %40 hisseli ortağıdır. Gulf Electronic LLC şirketinin hesap dönemi normal takvim yılı olup, ortaklık yapısı ise aşağıdaki gibidir. Gerçek kişi (A), Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş. ile ilişkili bir kişi değildir.

Ortak Adı-Unvanı	Hissesi
Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.	%40
Türkiye'de mukim tam mükellef gerçek kişi (A)	%30
Bahreyn'de mukim Gerçek Kişi (B)	%30

Gulf Electronic LLC şirketinin 2023 hasılatının ayrıntısı aşağıdaki gibidir.

	TUTAR (USD)
Ticari Hasılat	1.000.000,00
Mevduat Faizi	300.000,00
Menkul Kymet Satış Geliri	1.200.000,00
Serbest Meslek Hasılatı	500.000,00
Hisse Senedi Kar Payı	800.000,00
Royalty Geliri	400.000,00
Gayrimenkul Kira Geliri	100.000,00
TOPLAM	4.300.000,00

Birleşik Arap Emirlikleri Dubai'de kurumlar vergisi oranı %9 dur.

Gulf Electronic LLC şirketinin 2023 yılında elde ettiği hasılatla ilişkin kazanç ve vergi hesaplaması aşağıdaki gibidir.

	TUTAR (USD)
Beyan Edilen Kazanç	2.600.000,00
Kanunen Kabul Edilmeyen Giderler	100.000,00
Vergiden İstisna Edilen Kazanç	200.000,00
Stopaj Yoluyla Kesilen Vergiler	10.000,00

Şirket, Gulf Electronic LLC şirketinin 2023 yılında gerçekleştirmiş olduğu sermaye artırımına iştirak etmemiş, bu nedenle şirketteki iştirak payı %40'dan %10'a düşmüştür. (31.12.2023 tarihi itibarıyle ortaklık payı %10'dur.)

Gulf Electronic LLC şirketi tarafından 2023 yılında ortaklarına herhangi bir şekilde kar dağıtımını yapılmadığı için Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş. ye de 2023 yılında herhangi bir şekilde kâr dağıtımını yapmamıştır. (31.12.2023 tarihi kur 1 USD = 29,4382-TL)

c- Şirketin Fransa'da ürünlerini pazarladığı üç adet şubesи bulunmaktadır, söz konusu şubelerde yapılan faaliyetlerden 2023 hesap döneminde (takvim yılı) 2.000.000,00-EURO kazanç elde edilmiş ve bu kazançlar ticari bilanço karının tespitinde dikkate alınmıştır.

Fransa vergi mevzuatına göre kurumlar vergisi oranı %30 olup, karın transferinde ve dağıtımında vergi tevkifatı uygulaması bulunmamaktadır. Şirketin Fransa'da elde ettiği bu kazancın %40'ı vergiden istisnadır. Tahakkuk eden kurumlar vergisi ödenmiş ve kalan kısmı 11.03.2024 tarihinde, şirketin Türkiye'deki banka hesabına aktarılmıştır.

Tarih	Para Birimi	TL
31.12.2023	1 EUR	32,5739
11.03.2024	1 EUR	34,8478

d- Şirketin, İspanya'daki şubesinin aracılığıyla 20.08.2021-31.01.2023 tarihleri arasında yürüttüğü iletişim tesisleri kurulumu ve montajı işi dolayısıyla 120.000.000,00-TL kazanç elde etmiştir. Bu kazanç ticari bilanço karının tespitinde dikkate alınmamıştır. Bu kazanç dolayısıyla İspanya'da uygulanan kurumlar vergisi oranı %25'dir. Ancak, şirket bu ülkede yararlandığı indirim ve istisnalar nedeniyle %20 oranına tekabül eden 24.000.000,00-TL kurumlar vergisi ödemistiştir. Mükellef kurum bu iş dolayısıyla elde ettiği hasılatın % 60'ını yurda getirmiştir.

e- Şirket deprem bölgesinde kendi adını taşıyan bir ilköğretim okulu yaptırmış ve Ağustos/2023 ayı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı'na (Hatay İl Valiliği'ne) teslim etmiştir. Kurumlar Vergisi Genel Tebliği uyarınca aranan belgelendirme yükümlülüklerinin tamamını yerine getirmiştir. Söz konusu okul için toplam 25.000.000,00-TL harcama yapılmış ve bu harcamaların tamamı kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınmıştır.

f- Şirket, 02.06.2023 tarihli genel kurul kararıyla sermaye artırımı gitmiş ve şirketin mevcut ortakları rüçhan haklarını kullanmamıştır. Bu nedenle itibarı değeri toplamı 20.000.000,00-TL olan hisse senetleri 60.000.000,00-TL'ye yeni ortaklara satılmıştır. Sermaye artırımı ilişkin işlemler 23.06.2023 tarihinde tescil edilmiştir. Satış bedelinin tamamı şirket ortaklarının 14.07.2023 tarihinde şirket banka hesabına nakden yatırılmıştır.

g- Şirket tarafından kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunan (TVB) Bankası nezdinde 01.11.2023 tarihinde açılan 6 ay vadeli döviz mevduat hesabının vadesi 30.04.2024'de sona ermektedir. Şirket vadesi sonunda brüt 100.000-USD faiz geliri elde edecektir. 31.12.2023 tarihi itibarıyla nakden veya hesaben istenebilir bir faiz tutarı bulunmadığından şirket tarafından 2023 yılı kurum kazancına dahil edilen bir faiz geliri olmamıştır. (31.12.2023 tarihinde 1-USD = 29,4382-TL'dir)

h- Şirket yönetimi, 2023 hesap dönemi karından Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi olarak Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan girişim sermayesi yatırım ortaklılarına sermaye olarak konulmak üzere 30.000.000,00-TL'lik tutarın girişim sermayesi fonu ayrılmaması kararı almıştır. Şirketin 2023 hesap dönemi sonunda öz sermayesi 500.000.000,00-TL'dir.

İSTENEN:

Yukarıda verilen olayları kurumlar vergisi yönünden değerlendirerek, Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş.'nin 2023 hesap dönemi vergiye tabi kurumlar vergisi matrahını tespit ediniz. (40 PUAN)

VERİLER:

- 1- Şirketin dönem başı öz sermayesi 21.000.000 TL'dir.
- 2- KDV dikkate alınmayacağından.
- 3- 2023 Yılı kurumlar vergisi, kurum kazancı üzerinden %25 oranında alınmaktadır.
- 4- Çifte vergilemeyi önleme anlaşmaları hükümleri dikkate alınmayacağından.
- 5- Yabancı ülkelerde ödenen vergilerin tevsikine ilişkin gerekli belgeleri ilgili hesap döneme ait beyannamenin verilmesi gereken tarihe kadar temin etmiştir.

6- TCMB tarafından 2023 yılı için en son açıklanan “Bankalarca Açılan TL Cinsinden Ticari Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Yıllık Ortalama Faiz Oranı” %53,10’dır

7- Şirketin Önceki yıllarda devreden mali zararı bulunmamaktadır.

SORU 3: (MCL) A.Ş.’ye ait aşağıdaki istisna ve indirimleri, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa “Yurt içi asgari kurumlar vergisi” başlıklı 32/C maddesi ve 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “32.5. Yurt içi asgari kurumlar vergisi” başlıklı bölümünde yapılan açıklamalar kapsamında, asgari kurumlar vergisi matrahının tespitinde dikkate alınıp alınmayacakları yönünden değerlendiriniz (10 PUAN)

a- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükmüne istinaden 2.400.000,00 TL-yurt dışı iştirak kazancı istisnasından yararlanmış ve Azerbaycan'da bu kazanç üzerinden 400.000,00-TL kurumlar vergisi ödenmiştir.

b- Cezayir'deki şubesinin aracılığıyla yapmış olduğu Boukhroufa Baraj İnşaatı işinin bitmiş olması nedeniyle 6.000.000,00- TL kazanç elde etmiş ve Cezayir'de bu kazanç üzerinden 480.000,00-TL kurumlar vergisi ödenmiştir. Şirket 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi hükmünden yararlanmıştır.

c-Patentle korunan buluşunu üretim sürecinde kullanarak ürettiği elektrikli araç bataryalarının toplam üretim maliyeti 20.000.000,00-TL'dir. Söz konusu elektrikli araç bataryaların toplam maliyetinin 2.000.000,00-TL'lik kısmını patentle korunan buluşun üretim sürecinde kullanılması nedeniyle katlanılan maliyetler oluşturmaktadır. Şirket ürettiği bu elektrikli araç bataryalarının satışından 3.000.000,00-TL kazanç elde etmiştir. Şirket, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesi uyarınca sınai mülkiyet haklarında istisna hükümlerinden yararlanmıştır.

d-ÖTV ve KDV bedeli hariç ilk alış bedeli 1.200.000,00-TL olan binek otomobilini 01.07.2023 tarihinde bu bedel üzerinden aktife kaydetmiştir. Kayıtlı bedelin tamamı üzerinden 360.000,00-TL amortisman gideri ayırmış ve bu amortisman giderlerinin 210.000,00-TL'sini binek otomobil gider kısıtlaması nedeniyle KKEG olarak ilgili yıllarda kurum kazancına ilave edilmiştir. Söz konusu binek otomobili alım tarihini izleyen ikinci yılın başında 940.000,00-TL bedel karşılığında satılmıştır. Satış kazancı kurum kazancına dahil edilmiştir. Önceki yıllarda kanunen kabul edilmeyen gider olarak beyan edilen amortisman tutarı olan 210.000,00-TL satışın gerçekleştiği yılda kurumlar vergisi beyannamesinde “Diğer İndirimler” sütununda ayrıca gösterilmek suretiyle kazanç üzerinden indirim konusu yapılmıştır. (VERİ: Özel tüketim vergisi ve katma değer vergisi hariç ilk iktisap bedeli 2023 yılı için 500.000,00 Türk lirasını aşan binek otomobiline ilişkin ayrılan amortismanın en fazla bu tutara isabet eden kısmı gider yazılmamıştır. Binek otomobilinin faydalı ömrü 5 yıl olup kist amortismana tabidir.)

e-Şirketin önceki dönemlerden devreden ve beyanname üzerinden indirim konusu yapabileceği 4.000.000,00-TL geçmiş yıl zararı bulunmaktadır.

VERİ: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununa 32 ncı ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamaz.

SORU 4 : Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 ncı maddesi kapsamında ihtiyaci beyan nedir, nereye, nasıl ve ne zaman yapılır? (5 PUAN)

SINAV KOMİSYONU CEVAPLARI

CEVAP 1 –

CEVAP-1/A-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-1	Türk Ticaret Kanununa göre kollektif şirketler ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olmalarına rağmen, yıllık gelir vergisi yönünden bu tüzel kişilik dikkate alınmamış, doğrudan doğruya şirketin ortağı olan gerçek kişiler gelir vergisi mükellefi olarak kabul edilmişlerdir. Bu bakımdan, Gelir Vergisi Kanununa göre kollektif şirket ortağının, kişisel teşebbüs sahibi olan mükelleflerden bir farkı bulunmamaktadır.	1
	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37. maddesinin üçüncü fıkrasına göre kollektif şirket ortaklarının şirketten aldığı kar payı, ticari kazanç sayılmakta ve bu hükümlere göre vergilendirilmektedir. Şirketin tarımsal faaliyetle uğraşması bile durumu değiştirmemektedir. Kollektif şirketler zirai faaliyetle ıstıgal etseler dahi çiftçi sayılmamaktadır. Dolayısıyla kollektif şirketin zirai faaliyetten elde ettiği kazanç ticari kazançtır. Recep Uzala'nın payına düşen bilanço karı ticari kazanç olarak 2023 yılı Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesine dahil edilecektir	1
	TOPLAM	2

1

CEVAP-1/A-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-2	213 sayılı Kanunun 262 ncı maddesinde maliyet bedelinin, iktisadi bir kıymetin iktisap edilmesi veya hukuki değerinin artırılması münasebetiyle yapılan ödemelerle bunlara müteferri bilümum giderlerin toplamı olduğu, iktisadi kıymetin iktisap edilmesi ile doğrudan ilgili komisyon bedelinin maliyete dahil edilmesinin zorunlu olduğu belirtilmiştir. Amortismana konu olan tarımsal (canlı) varlıklar, (meyve ve ağaçlar) 213 sayılı Vergi Usul Kanununda hayvan ve bitki olmak üzere iki grupta ele almıştır. Anılan Kanununun 276 ncı maddesine göre tarımsal ürünlerin maliyet bedelleri ile değerlendirmeye tabi tutulacağı, maliyet bedellerinin bulunmaması durumunda maliyet bedeli yerine emsal bedelleri ile değerlendirmeye tabi tutulacağı hukme bağlanmıştır. Bu bedeller aynı zamanda bu varlıkların amortismana tabi değerleri olacaklardır. 213 sayılı Kanunun 283 üncü maddesinde zirai işletmelerde henüz idrak edilmemiş olan mahsuller için yapılan giderlerin (Satın alma maliyeti, hazırlık işleri giderleri gibi) de bu madde hükmüne göre aktifleştirilerek değerlendirleneceği belirtilmiştir.	1
	213 sayılı Kanunun 314 ncü maddesine göre boş arazi ve arsalar amortismana tabi değildir, ancak tarım işletmelerinin aktifinde yer alan meyvelikler ise amortismana tabidir.	1

	333 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğiyle meyve ağaçlarında faydalı ömürler belirlenmiştir. Bu tebliğe göre armut ağaçlarının yatırım dönemlerini takiben maliyete bedelleri üzerinden amortismana tabi tutularak 25 yılda amorti edilmeleri gerekmektedir. Vergi mevzuatımıza göre, meyve bahçelerinde ağaç varlığı ile toprak varlığı maliyet bedeli üzerinden aktifleştirilip amortismana tabi tutulmalıdır. Satin alma bedelinin tamamı olan 18.000.000.-TL üzerinden %4 oranında hesaplanan 720.000,00-TL amortisman tutarı gider olarak kayıtlara alınmalıdır. Fazladan gider yazılan 1.000.000-TL emlak komisyonu gideri ise aktifleştirilmelidir. Bu nedenle $(1.000.000 - (720.000 - 680.000)) = 960.000,00$-TL nin bilanço karına ilavesi gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

CEVAP-1/A-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-3	Ticari kazancın tespitinde “tahakkuk esası” ilkesi geçerlidir. Tahakkuk esası ilkesinde, gelir veya giderin miktar ve mahiyet itibarıyla kesinleşmiş olması yani geliri veya gideri doğuran işlemin tekemmül etmesinin yanı sıra miktarının ve işlemden kaynaklanan alacağıın veya borcun ödeme şartlarının da belirlenmiş olması gereklidir. Ticari bir gelir ya da giderin mahiyet itibarıyle tahakkuk ettiğinden söz edilebilmesi için gelire hak kazanılması ve talep edilebilir olması gerekmektedir. Sadece faturanın düzenlenmesi ve karşı tarafa bildirilmesi alacak hakkı doğurmayaacaktır. Fatura düzenlenmesine ilave olarak faturayı düzenleyen tacir aradaki ilişkisi ve malın teslimini de kanıtlamalıdır.	1
	Mal tesliminden önce fatura düzenlenmiş olması gelirin malın teslim edildiği veya hizmetin tamamlandığı dönem olmasına mani olmayacağındır. Buna göre, fatura ve benzeri belgelerin önceden düzenlenmesi, satıcı tarafından hasılata kaydedilmesini gerektirmeyeceği gibi alıcıya da gider yazma veya maliyet oluşturma hakkını vermemektedir. Müşteriye 2024 yılında teslim yapılacak olmasına rağmen faturanın teslimden önce 2023 yılında düzenlenmesi belge düzeni açısından Vergi Usul Kanuna uygun bir işlem olup 2023 yılı muhasebe kayıtlarında <u>hasılata olarak intikali gerekmemektedir.</u>	1
	TOPLAM	2

2

CEVAP-1/A-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-4	Dönemsellik ilkesi, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda “vergiye tabi kazancın yıllık olarak tespit edilmesi” kuralının bir gereği olarak ortaya çıkmıştır. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun “Hesap Dönemi” başlıklı 174 ncü maddesinde; defterlerin hesap dönemi itibarıyle tutulacağı, her hesap dönemi sonunda kayıtların kapatılacağı ve ertesi dönem başında yeniden açılacağı belirtilmiş olup, dönemsellik ilkesine kaynak teşkil eden bir düzenlemeydir. Ticari kazancın tespitinde dönemsellik ilkesi, bir gelir veya giderin ilgili olduğu döneme intikalinin sağlanmasıdır. Ayrıca “Dönemsellik” kavramı gereği işletmeler, gelir ve giderlerini tahakkuk esasına göre muhasebeleştirmek, hasılat, gelir ve karlarını aynı döneme ait maliyet, gider ve zararlarla karşılaşmak durumundadırlar. Bu ilke uyarınca, gelir ve giderlerin ilgili oldukları dönemde kaydedilmesi gerekmektedir.	1
	İlk kiralama dönemi 01.07.2023-30.06.2024 dönemi olup ödenen 1.200.000,00-TL kira bedelinin 6 aylık kısmı olan 600.000,00-TL bilanço karının tespitinde gider olarak dikkate alınabilir. Bu nedenle fazladan gider yazılan 600.000,00-TL'nin bilanço karına ilavesi gerekmektedir.	1
	TOPLAM	2

CEVAP-1/A-5:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-5	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan ve 7491 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle yürürlükten kaldırılmışdan önceki birinci parantez içi hükmü uyarınca mükellefler, ihracat, yurt dışında inşaat, onarma, montaj ve taşımacılık işleri ile ilgili olarak yapmış oldukları ve belgesini temin edemedikleri giderlerine karşılık olmak üzere, anılan faaliyetlerden sağlanan hasılatın binde beşini aşmamak şartıyla hesaplanan bu giderlerini ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapabilmektedir. Götürü gider uygulaması 7491 sayılı Kanunun 9 uncu maddesiyle 01.01.2024 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış olduğundan 2023 yılında elde edilen kazançlara uygulanması mümkündür. 194 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde götürü gider uygulamasına ilişkin usul ve esaslar belirlenmiştir buna göre döviz olarak elde edilen ihracat hasılatının Türk Lirası karşılığının tespitinde, hasılatın kanuni defterlere kaydedildiği tarihte geçerli olan ve T.C. Merkez Bankasıca tespit ve ilan edilmiş döviz alış kuru esas alınmaktadır. Hasılatın kanuni süreden sonra kayıtlara intikal ettirilmesi halinde, götürü gider uygulamasında dikkate alınacak hasılat, kayıtlara intikal ettirilmesi gerektiği tarihteki kur üzerinden hesaplanacaktır. Dövizlerin yurda getirilmesi gerektiği tarihe kadar doğan kur farklarının ise bu uygulamada dikkate alınamayacağı tabidir. Ihracat, FOB teslim şartının yanı sıra CF veya CIF teslim şartı ile de yapılmaktadır. CF satış bedeli, mal bedeli ile birlikte navlun bedelini;	1

CIF, satış bedeli ise bunlara ilaveten sigorta bedelini kapsamaktadır. İhracatçı taşımayı bizzat kendisi gerçekleştirebileceği gibi Türk Lirası veya döviz karşılığında diğer gerçek ve tüzel kişilere de yaptırılmaktedir. İhracatçının, CF veya CIF teslim şartı ile ihracatta; taşımayı döviz karşılığında başka şirket ve gerçek kişilere yaptırması halinde, götürü gider uygulamasında gümrük çıkış beyannamesinde yer alan FOB değerler esas alınacaktır. Başka bir deyişle, taşımmanın başkasına döviz karşılığı yaptırıldığı durumda, ihracatın FOB, CF veya CIF teslim şartı ile yapılmış olmasına bakılmaksızın azami götürü gider tutarı FOB satış bedeli üzerinden hesaplanacaktır. Nakliyenin bizzat ihracatçı tarafından yapılması veya Türk Lirası karşılığında diğer gerçek veya tüzel kişilere yaptırılması durumunda ise ihracatçı, götürü gider uygulamasında sigorta bedeli hariç CF hasılat tutarını dikkate alacaktır. Öte yandan, taşımayı Türk Lirası karşılığında gerçekleştiren nakliyecinin, bu taşımacılık hasılatı dolayısıyla götürü gider uygulamasından yararlanması söz konusu değildir

CF veya CIF teslim şartı ile yapılan ihracatta, ihracatçının nakliyeyi döviz karşılığında başka gerçek veya tüzel kişilere yaptırması halinde, ihracatçı götürü gider uygulamasından nakliye ve sigorta bedeli hariç ihracat bedeli (FOB satış bedeli) üzerinden yararlanabileceğinden, taşıma işini döviz karşılığı yapan nakliyeciler söz konusu döviz cinsinden taşımacılık hasılatını götürü gider uygulamasında dikkate alabileceklerdir.

		TUTAR(TL)
a	Toplam İhracat Bedeli (USD)	12.500.000,00
b	Navlun Bedeli (TL)	500.000,00
c	Sigorta Bedeli (TL)	200.000,00
d=(a-c)	Götürü Gider Matrahı	12.300.000,00
e=d*Binde 5	Götürü Gider Tutarı	61.500,00
i	Belgesiz Gider Toplamı	80.000,00
J=i-e	KKEG	18.500,00

Nakliye TL karşılığında başka bir firmaya yapıldığından ihracatçı sigorta hariç CF tutarı üzerinden götürü gider uygulamasından yararlanabilecektir. Bu nedenle herhangi bir belgeye dayanmadan gider yazılan 18.500,00-TL giderin kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınması gereklidir.

TOPLAM

1

2

4

CEVAP-1/A-6:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-6	Gelir Vergisi Kanununun 41/1-5 maddesinde ilişkili kişi tanımına giren hizmet erbabına emsallerine nazaran yüksek bir ücret ödemeleri ticari kazancın tespitinde gider olarak kabul edilmemektedir. Anılan Kanun maddesinde teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hisimleri ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır. Bu düzenlemeye göre kayınbirader ilişkili kişi sayılmaktadır.	1

	Ücrete transfer fiyatlandırma yapılmasıyla kazancın örtülü bir şekilde dağıtılmاسının şartları şunlardır: i- Ücretin emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak belirlenmesi: Çalışana ödenen ücretin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda ödenecek ücrette uygun olmamasıdır. ii- Ücret ödemesinin ilişkili kişilere yapmış olması, iii- Ticari kazancın tespitinde, emsallere aykırı ödenen ücretin gider olarak dikkate alınmış olması, şartlarının birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir. Emsaline uygun ücretin tespitinde, iç emsalin bulunduğu durumlarda iç emsal, iç bulunmadığı durumlarda, şirketin bulunduğu piyasa koşullarına uyumlu dış emsaller esas alınarak ücretin belirlenmesi gerekmektedir.	
	Olayda herhangi bir iç emsal bulunmadığı için emsaline uygun ücretin tespitinde dış emsaller dikkate alınacaktır. Sektörde çalışan ziraat mühendislerine yıllık en fazla brüt 600.000,00-TL ücret ödendiği bilgi olarak verildiğinden emsaline uygun yıllık ücret 600.000,00-TL'dir. Şirketin ilişkili olduğu ziraat mühendisine emsallere aykırı olarak ödediği (1.600.000,00 - 600.000,00 =) 1.000.000,00-TL ücret tutarının Gelir Vergisi Kanununun 41/1-5 maddesi uyarınca bilanço karına kanunen kabul edilmeyen gider olarak ilave edilmesi gerekmektedir.	1
	TOPLAM	2

CEVAP-1/A-7:

5

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-7	Ticari kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanmakta olup buna göre ticari kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinde yer alan giderler indirim konusu yapılabilmektedir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 40 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendine göre, hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iaşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı (Bu primlerin ve aidatın istirdat edilmemek üzere Türkiye'de kain sigorta şirketlerine veya emekli ve yardım sandıklarına ödenmiş olması ve emekli ve yardım sandıklarının tüzel kişiliği haiz bulunmaları şartıyla), 27 nci maddede yazılı giyim giderleri safi kazancın tespitinde gider olarak indirilebilecektir. 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun "Prim Belgeleri ve Primlerin ödenmesi" başlıklı ikinci bölümünde sigorta primlerinin ödenmesine ilişkin çeşitli hükümlere yer verilmiş olup, anılan bölümün "Primlerin Ödenmesi" başlıklı 88 inci maddesinin on birinci fıkrasında; Kuruma filen ödenmeye prim tutarlarının, gelir vergisi ve kurumlar vergisi uygulamasında gider yazılamayacağı hükmeye bağlanmıştır. Bu hükümlere göre sigorta priminin gider olarak dikkate alınabilmesi için, bu primlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna filen ödenmiş olması gerekmektedir. Bu nedenle, sigorta primleri, dönemine ve ait olduğu yıla bakılmaksızın filen ödendiği tarihe ait dönemin kurum kazancından indirim konusu yapılabilmektedir. Buna göre önceki dönemlere ait olup ödenmeye SGK	1
		1

	primleri ödendiği dönemde beyanname üzerinde gösterilmek suretiyle indirim konusu yapılabilecektir. 05.06.2023 tarihinde ödenen 240.000,00-TL işveren sigorta prim payı, 290.000,00 TL işçi sigorta prim payı olmak üzere toplam 530.000.-TL gider yazıldığı için öncelikle KKEG olarak kazanca ilave edilmesi gerekmektedir. Ortak Recep Uzala hissesine düşen ($530.000 \times \%50 =$) 265.000-TL yi 2023 Yılı Gelir Vergisi Beyannamesi üzerinde diğer indirimler olarak göstermek suretiyle indirim konusu yapılabilecektir. Öte yandan 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 90 inci maddesinde “Gelir Vergisi ile diğer şahsi vergiler ve her ne şekilde olursa olsun vergi cezaları ve para cezaları, Amme Alacaklarının Tahsili Usulü hakkındaki Kanun hükümlerine göre ödenen cezalar, gecikme zamları ve faizler Gelir Vergisinin matrahindan ve gelir unsurlarından indirilmez.” hükmüne yer verilmiştir. Bu hükmeye göre, Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesinden sonra ödenen sigorta primleri üzerinden 6183 sayılı Kanuna göre hesaplanan gecikme zamları ticari kazançtan indirilmesi mümkün bulunmamaktadır. Bu nedenle gider yazılan 110.000,00-TL gecikme zamının ticari kazancın tespitinde KKEG olarak kazanca ilave edilmesi gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

CEVAP-1/A-8:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-8	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesinin 4 üncü bendinde; genel ve özel bütçeli kamu idareleri, il özel idareleri, belediyeler, köyler ile kamu yararına çalışan dernekler ve Cumhurbaşkanıca vergi muafiyeti tanınan vakıflara yıllık toplamı beyan edilecek gelirin %5'ini (kalkınmada öncelikli yöreler için % 10'unu) aşmamak üzere, makbuz karşılığında yapılan bağış ve yardımların gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden indirim konusu yapılacağı hükmeye bağlanmıştır. Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesine göre, bağış ve yardımın nakden yapılmaması halinde, bağışlanan veya yardımın konusunu teşkil eden mal veya hakkın varsa mukayyet değeri, yoksa Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonuna tespit edilecek değeri esas alınmalıdır. Bağışlanan mala ilişkin bilgileri eksiksiz olarak içerecek fatura, bağış yapılan vakıf adına düzenlenir. Mal bedeli olarak faturada, bağışa konu malın maliyet bedeli dikkate alınacaktır. Gelir Vergisi Kanunu hükümleri uyarınca kollektif şirket ortaklılarında, ortaklıklar değil ortakların kendisi gelir vergisi olup, ortaklıklar tarafından yapılan bağış ve yardımların, bağış ve yardımların yapıldığı ilgili hesap dönemi sonunda, ortakların hisseleri oranında her bir ortağın kendi gelir vergisi beyannamesinde indirilebileceği düzenlenmiştir. Dolayısıyla, vergiden muaf vakfa bağışlanan çam fidanlarının maliyet bedeli olan 450.000,00-TL nin bilanço karının tespitinde maliyet olarak dikkate alınmalıdır. Ancak ticari kazancın tespitinde KKEG olarak ilave edilmesi, daha sonra kollektif şirketin ortakları tarafından hisseleri oranında bağış ve yardım olarak matrahtan indirim konusu yapılabilir.	1
	TOPLAM	2

6

CEVAP-1/A-9:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-9	213 Gelir Vergisi Kanununun “Bilanço usulüne göre ticari kazancın tespiti” başlığını taşıyan 38 inci maddesinde “Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki özsermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır ...” hükmüne yer verilmiş olup buna göre, özvarlıkta her ne sebeple olursa olsun istisnalara girmeyen (ve ortaklarca işletmeye katılmayan) bir artış varsa, (ortaklarca çekilen varlıklar eklenerek) gelir vergisine tabi ticari kazanç hesaplanmalıdır. Ticari kazancın bu şekilde tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanununun değerlemeye ait hükümleri ile Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancın tespitinde indirilecek giderlere ilişkin hükümlerine uyulması gerekmektedir.	1
1/A-9	213 sayılı Vergi Usul Kanunun 267 inci maddesinde; gerçek bedeli olmayan veya bilinmeyen veya hukme bağlanmışdır. Bu nedenle bedelsiz olarak ithal edilen fidanların, maliyet bedeliyle değil, emsal bedeliyle değerlendirerek kanuni defter kayıtlarına intikal ettirilmesi gerekmektedir. Bedelsiz alınan mallar emsal bedeli kayıtlarına alınmasına rağmen karşılığında ödenen bir bedel olmadığından emsal bedel tutarının diğer olağan gelir olarak kaydedilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, bedelsiz stoklara giren fidanların emsal bedeli olan 7.500.000,00-TL nin bilanço karının tespitinde gelir olarak dikkate alınması gereklidir. 1 TL daha önce kayda alındığından ($7.500.000,00 - 1,00 =$) 7.499.999,00-TL'nin bilanço karına ilave edilmesi gereklidir.	1
TOPLAM		2

7

CEVAP-1/A-10:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-10	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 67'nci maddesinin (13) numaralı fıkrasında “Bu maddede geçen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası aracı ifadesi, özel bir belirleme yapılmadığı sürece Türkiye'de ihraç edilmiş ve Sermaye Piyasası Kurulunca kayda alınmış ve/veya Türkiye'de kurulu menkul kıymet ve vadeli işlem ve opsyon borsalarında işlem gören menkul kıymetler veya diğer sermaye piyasası araçları ile kayda alınmamış olsa veya menkul kıymet ve vadeli işlem borsalarında işlem görmese dahi Hazinece veya diğer kamu tüzel kişilerince ihraç edilecek her türlü menkul kıymet veya diğer sermaye piyasası aracını ifade eder. Bankaların ve aracı kurumların taraf olduğu veya bunlar aracılığıyla yapılan; belirli bir vadede, önceden belirlenen fiyat, miktar ve nitelikte, ekonomik veya finansal göstergeye dayalı olarak düzenlenenler de dahil olmak üzere, para veya sermaye piyasası aracını, malı, kıymetli madeni ve dövizi alma, satma, değiştirme hak ve/veya yükümlülüğünü veren vadeli işlem ve opsion sözleşmeleri ile döviz, kıymetli madenler ve Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen diğer varlıklar üzerine yapılan kaldıraklı işlemlere ilişkin	1

	sözleşmeler bu madde uygulamasında diğer sermaye piyasası aracı addolunur.” hükmüne yer verilmek suretiyle banka ve aracı kurumlar vasıtasyyla gerçekleştirilen kaldıraklı alım satım (foreks) işlemlerinden elde edilen gelirlerin geçici 67inci madde kapsamında kaynakta kesinti suretiyle vergilendirilmektedir. Foreks işlemleri “diğer sermaye piyasası aracı” olarak tanımlandığından kaldıraklı alım satım işlemlerinden elde edilen kazançlardan %10 gelir vergisi kesintisi yapılmaktadır. Kaynaktan kesinti suretiyle tahsil edilen vergi Geçici 67’ye tabi diğer işlemlerdeki gibi geçici vergi dönemlerinde 3’er aylık beyanname ile aracı kurum tarafından Vergi Dairesine beyan edilerek yatırmaktadır. Gelir İdaresi Başkanlığıncı Türkiye Sermaye Piyasası Aracı Kuruluşları Birliğine yazılan 22.01.2021 tarihli ve E.10556 sayılı yazıcıda; kaldıraklı işlemlerin döviz ve kıymetli madenler ile Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenecek diğer varlıklar üzerine yapılması nedeniyle tevkifat matrahının tespitinde alış ve satış bedeli olarak işlem tarihindeki Türk Lirası karşılıklarının dikkate alınması yönünde uygulamaya yön vermiştir.	
	Buna göre kur farkı dahil oluşan matrah üzerinden aracı kuruluş tarafından Gelir Vergisi Kanununun geçici 67inci maddesi uyarınca tevkifat yapılması gerekmektedir. Nihai olarak tevkifat yoluyla vergilenen bu gelirler için yıllık beyanname verilmeyecektir. Ancak geçici 67inci madde kapsamında tevkifata tabi tutulan gelirlerin ticari faaliyet kapsamında elde edilmesi durumunda bu gelirler ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirileceğinden ticari kazancın hesaplanması dahil edilmesi gerekmektedir. Satış Bedeli: $(1.010.152,77 \times 19,9323 =) 20.134.668,06\text{TL}$ <u>Alış Bedeli: $(1.000.000,00 \times 20,0845 =) 20.084.500,00\text{-TL}$</u> Değer Artış Kazancı: 50.168,06-TL Vergi Kesintisi Oranı: %10 Tevkif Edilen Vergi Tutarı.....: 5.016,80-TL Bu nedenle foreks işleminden doğan 50.168,06-TL kazancın bilanço karının tespitinde dikkate alınması gerekmektedir.	1
	TOPLAM	2

8

CEVAP -1/A-11:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/A-11	Gelir vergisi mükelleflerinin faaliyetleri çerçevesinde elde ettikleri tüm gelirler, kanunda aksi belirtildiğince gelir vergisine tabidir. Bu nedenle kollektif şirketin hibe şeklinde aldığı destek tutarı veya bu mahiyetteki her türlü bağış ve yardımlar ticari kazancın bir unsurudur. Dolayısıyla, kamu kurumu tarafından yapılan 2.000.000,00-TL destek ödemesinin ticari bilanço karının tespitinde hasılat olarak dikkate alınması gerekmektedir. Diğer taraftan, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun “Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası:” başlıklı mükerrer 20/C maddesinde; kamu kurum ve kuruluşları tarafından yapılan tarımsal destekleme ödemeleri gelir vergisinden müstesna edilmiştir. Bu nedenle, 2023 yılı gelir vergisi	1

	beyannamesinde “Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası” olarak kazancın tespitinde indirim olarak dikkate alınması gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

CEVAP A1-11:

CEVA P NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞER İ																																										
	Recep Uzala ve Ortakları Kollektif Şirketi bilanço karının düzeltilmesi <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Açıklama</th> <th>Tutar(TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1A/1</td> <td>Mevcut gelir tablosuna göre bilanço karı</td> <td>6.000.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/2 Amortisman Gideri ve Komisyon Gideri Düzeltmesi</td> <td>960.000,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>1A/3 Hasılat Yazılmaması doğru işlemidir</td> <td>0,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/4 Dönemsellik ilkesi gider düzeltmesi</td> <td>600.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/5 Belgesiz Gider Yazılan Tutar (KKEG)</td> <td>18.500,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/6 Emsallerin üzerinde ödenen ücret gideri (KKEG)</td> <td>1.000.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/7 2002 Yılı SGK Priminin bilanço karına ilavesi (KKEG)</td> <td>530.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/7 Gecikme zamminin bilanço karına ilavesi (KKEG)</td> <td>110.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/8 Vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan bağış (KKEG)</td> <td>450.000,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/9 Bedelsiz fidan alımı</td> <td>7.499.999,00</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/10 Foreks İşlemi Kazancı</td> <td>50.168,06</td> </tr> <tr> <td>(+)</td> <td>1A/11 Tarımsal destekleme ödemeleri</td> <td>2.000.000,00</td> </tr> <tr> <td></td> <td>Olması Gereken Bilanço Karı</td> <td>19.218.667,06</td> </tr> </tbody> </table>		Açıklama	Tutar(TL)	1A/1	Mevcut gelir tablosuna göre bilanço karı	6.000.000,00	(+)	1A/2 Amortisman Gideri ve Komisyon Gideri Düzeltmesi	960.000,00		1A/3 Hasılat Yazılmaması doğru işlemidir	0,00	(+)	1A/4 Dönemsellik ilkesi gider düzeltmesi	600.000,00	(+)	1A/5 Belgesiz Gider Yazılan Tutar (KKEG)	18.500,00	(+)	1A/6 Emsallerin üzerinde ödenen ücret gideri (KKEG)	1.000.000,00	(+)	1A/7 2002 Yılı SGK Priminin bilanço karına ilavesi (KKEG)	530.000,00	(+)	1A/7 Gecikme zamminin bilanço karına ilavesi (KKEG)	110.000,00	(+)	1A/8 Vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan bağış (KKEG)	450.000,00	(+)	1A/9 Bedelsiz fidan alımı	7.499.999,00	(+)	1A/10 Foreks İşlemi Kazancı	50.168,06	(+)	1A/11 Tarımsal destekleme ödemeleri	2.000.000,00		Olması Gereken Bilanço Karı	19.218.667,06	
	Açıklama	Tutar(TL)																																										
1A/1	Mevcut gelir tablosuna göre bilanço karı	6.000.000,00																																										
(+)	1A/2 Amortisman Gideri ve Komisyon Gideri Düzeltmesi	960.000,00																																										
	1A/3 Hasılat Yazılmaması doğru işlemidir	0,00																																										
(+)	1A/4 Dönemsellik ilkesi gider düzeltmesi	600.000,00																																										
(+)	1A/5 Belgesiz Gider Yazılan Tutar (KKEG)	18.500,00																																										
(+)	1A/6 Emsallerin üzerinde ödenen ücret gideri (KKEG)	1.000.000,00																																										
(+)	1A/7 2002 Yılı SGK Priminin bilanço karına ilavesi (KKEG)	530.000,00																																										
(+)	1A/7 Gecikme zamminin bilanço karına ilavesi (KKEG)	110.000,00																																										
(+)	1A/8 Vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan bağış (KKEG)	450.000,00																																										
(+)	1A/9 Bedelsiz fidan alımı	7.499.999,00																																										
(+)	1A/10 Foreks İşlemi Kazancı	50.168,06																																										
(+)	1A/11 Tarımsal destekleme ödemeleri	2.000.000,00																																										
	Olması Gereken Bilanço Karı	19.218.667,06																																										
1A1- 1A11	Bu hesaplamalara göre, -Kollektif Şirketin Bilanço Karından %50 hisseye sahip Recep Uzala'ya düşen pay $(19.218.667,06 \times \%50 =) 9.609.333,53\text{-TL}$ dir. Bu tutar gelir vergisi beyannamesinde ticari kazanç olarak beyan edilecektir. -Vergi muafiyeti tanınan vakfa yapılan bağışın $(450.000 \times \%50 =) 225.000,00\text{-TL}$'si Recep Uzala'nın hissesine düşmekte olup, beyan edilen gelirin %10'unu aşmaması şartıyla Recep Uzala tarafından verilecek 2023 yılı Gelir Vergisi Beyannamesinde 193 sayılı Kanunun 89/1-4 maddesi uyarınca bağış ve yardım olarak indirim konusu yapılabilecektir. - Ortak Recep Uzala hissesine düşen $(530.000 \times \%50 =) 265.000\text{-TL}$ yi 2023 Yılı Gelir Vergisi Beyannamesi üzerinde diğer indirimler olarak gösterip indirim konusu yapılabilecektir -Kamu kurumu tarafından yapılan 2.000.000,00-TL destek ödemesinin Recep Uzala'ya düşen payı $(2.000.000,00 \times \%50 =) 1.000.000,00\text{-TL}$ “Tarımsal destekleme ödemelerinde kazanç istisnası” olarak gelir vergisi matrahının tespitinde istisna düşülmeli gerekmektedir.	1																																										
	TOPLAM	2																																										

CEVAP-1/B-1:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-1	Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesine göre, ivazsız olarak iktisap edilenler ile tam mükellef kurumlara ait olan ve iki yıldan fazla süreyle elde tutulan hisse senetleri hariç, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar değer artışı kazancı olarak vergilendirilmektedir. 232 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin (2.1) numaralı bölümünde; hisse senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazançların vergilendirilmesinde, sermaye ve kar yedeklerinin sermayeye eklenmesi dolayısıyla sahip olunan hisse senetlerinin iktisap tarihi olarak, daha önceden sahip olunan hisse senetlerinin iktisap tarihi esas alınacağı belirtilmiştir. Buna göre, Recep Uzala'nın kar yedeklerinden karşılaşmak suretiyle iktisap ettiği 200.000.-adet pay senedinin iktisap tarihi olarak 01.06.2021 tarihi esas alınacaktır.	1
	Buna göre Recep Uzala, söz konusu pay senetlerini iktisap tarihinden itibaren 2 yıldan fazla süre ile elde tuttuktan sonra satmış olduğundan, pay senetlerinin elden çıkarılmasından doğan kazancı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesi kapsamında değer artışı kazancı olarak vergiye tabi olmayacağıdır.	1
	TOPLAM	2

10

CEVAP-1/B-2:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-2	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 72 inci maddesinde gayrimenkul sermaye iratlarında gayrisafi hasılatın, Kanunun 70 inci maddesinde yazılı mal ve hakların kiraya verilmesinden dolayı ilgili yıla veya geçmiş yıllara ait olarak nakden veya aynen ilgili yılda tahsil edilen kira bedellerinin tutarı olduğu belirtilmiştir. Bu düzenlemeyle kira gelirinde gelirin elde edilmesi, tahsil esasına bağlanmıştır. Tahsil esasına göre kira gelirinin vergilendirilmesi için nakden veya aynı olarak tahsil edilmiş olması gerekmektedir. Henüz tahsil edilmeyen kira tutarları beyannameye dahil edilmez. Nakden veya aynen tahsil etme ilkelerine tam uymamakla beraber 193 sayılı Kanunun 72 inci maddesinde aşağıdaki durumların tahsil hükmünde olduğu kabul edilmiştir. a- Bilgisi olması kaydıyla kiraya veren adına kamu müessesesine, icra dairesine, bankaya, notere veya postaya para yatırılmış olması, b- Kira olarak doğan alacağın başka bir kişiye temlik edilmesi veya kiraya vereninin kiracısına olan bir borcu ile takas olunması,	1

	Burada kira alacağının temlikine karşılık olarak herhangi bir değer alınıp alınmadığı, yani temlikin ivazlı veya ivazsız olması önem taşımamaktadır.	
	Kira geliri elde eden Recep Uzala, kira alacağı karşılığında aldığı senedin vade tarihinde ödeme gerçeklesecektir. Ancak alınan senedin ciro edilmesi durumunda ciro edildiği tarihte kira tahsil edilmiş olmaktadır. Senedin vadesi 31.05.2024 tarihi olmasına rağmen senet 01.11.2023 tarihinde başka bir kişiye temlik edildiğindne kira gelirinde tahsilat gerçekleşmiştir. 300.000,-TL konut kira gelirinin tamamının gayrimenkul sermaye iradı olarak 2023 Yılı Gelir Vergisi Beyannamesine dahil edilmesi gerekmektedir. Mükellef götürü gider usulünü seçtiğinden hasılatın %15 ini götürü gider olarak indirebilecektir. Mükellefin ticari kazancı olduğundan Gelir Vergisi Kanununun 21 nci maddesindeki istisnadan faydalananamayacaktır. <u>Gayrimenkul sermaye iradı.....300.000,00-TL</u> <u>Vergiden istisna tutar.....0,00-TL</u> <u>İstisnadan sonra kalan kısmı.....300.000,00-TL</u> <u>Götürü Gider.....45.000,00-TL</u> <u>Vergiye Tabi GSMİ.....255.000,00-TL</u>	1
	TOPLAM	2

CEVAP-1/B-3:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-3	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinde; her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazançların ticari kazanç olduğu belirtilmiş, aynı maddenin üçüncü fıkrasında kollektif ortaklıklarda ortakların, adı veya eshamlı komandit ortaklıklarda komandite ortakların, ortaklık kârından aldıkları payların şahsi ticari kazanç hükmünde olduğu hükmüne alınımıştır. 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu 5084 sayılı Kanunla eklenen ve 06.02.2004 tarihinde yürürlüğe giren geçici 3 üçüncü maddenin birinci fıkrasında; “<i>Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla bu Kanuna göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin;</i> a) <i>Bu bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançları, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı üzere gelir veya kurumlar vergisinden müstesnadır. Bu istisnanın 31.12.1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94 üçüncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinin (b) alt bendi kapsamında yapılacak tevkifata etkisi yoktur.</i> ...” hükmü yer almaktadır. Buna göre, adı komandit şirketler ayrı bir tüzel kişiliğe sahip olmakla birlikte, yıllık gelir vergisi yönünden tüzel kişilik göz önüne alınmamış, doğrudan	11

	doğruya şirketin ortağı olan gerçek kişiler gelir vergisi mükellefi olarak kabul edilmişlerdir. Adı komandit şirket tüzel kişiliği adına düzenlenmiş olan faaliyet ruhsatı nedeniyle, Serbest Bölgeler Kanununun yukarıda yer verilen istisna hükmünden gelir vergisi mükellefi olan adı komandit şirket ortaklarının yararlanabileceği tabiidir. Bu huküm ve açıklamalara göre, 06.02.2004 tarihinden önce ruhsat alarak serbest bölgede faaliyet gösteren adı komandit şirket komandite ortaklığını nedeniyle şirket karından hissesi oranında aldığı pay, 3218 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin (a) bendinde belirtilen gelir vergisi istisnasının uygulanması mümkün bulunmaktadır. Adı komandit şirketlerde kar dağıtıımı kazancın elde edildiği dönemin sonu itibarıyla yapılmış sayılmaktadır. Dolayısıyla adı komandit şirketin 2023 yılı karından Recep Uzala'ya düşen 500.000,00-TL'nin 2023 yılı gelir vergisi beyannamesine Gelir Vergisi Kanununun 85inci maddesi hükmü göz önünde bulundurularak eklenmesi gereklidir. Şirket karının 10.02.2024 tarihinde dağıtılmış olması bu durumu değiştirmemektedir. Bu nedenle 500.000,00-TL'lik tutar öncelikle ticari kazanca ilave edilmesi daha sonra 2023 yılı Gelir Vergisi Beyannamesinde "Serbest Bölgelerden Elde Edilen Kazançlar istisnası" olarak gösterilmek suretiyle gelir vergisi matrahının tespitinde indirim konusu yapılması gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

12

CEVAP-1/B-4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-4	Gerçek kişilerce, tam mükellef kurumlardan elde edilen kar payları Gelir Vergisi Kanununun 75/2-1 maddesi uyarınca menkul sermaye iradıdır. Şirket tarafından karın dağıtıımı aşamasında Gelir Vergisi Kanununun 94/6-b-i maddesi uyarınca %10 oranındaki vergi kesintisi yapılmaktadır. Recep Uzala'ya ödenen net karpayı tutarı 108.000,00-TL olduğundan; brüt kar payı tutarı: $(108.000,00 / 0,90 =) 120.000,00$ TL'dir. Recep Uzala'nın tam mükellef bir kurumdan elde ettiği ve %10 vergi kesintisine tabi tutulmuş brüt 120.000,00-TL'lik kar payının yarısı Gelir Vergisi Kanununun 22nci maddesi uyarınca gelir vergisinden istisnadır.	1
	Geride kalan yarısı olan 60.000 TL tek başına beyan haddinin altında kalmakla birlikte Gelir Vergisi Kanununun 86/1-c maddesi hükmü gereğince vergiye tabi gelir toplamı 150.000,00-TL'lik beyanname verme sınırını aşması nedeniyle yıllık gelir vergisi beyannamesine dahil edilecektir. Menkul sermaye iratlari toplamının 150.000,00-TL'yi aşip aşmadığının tespitinde, indirim oranı ve istisna uygulanabilecek menkul sermaye iratlariının istisna uygulandıktan sonra kalan kısımlarının dikkate alınması gerekmektedir. Beyan edilen gelir tutarı üzerinden hesaplanan gelir vergisinden, karın dağıtıımı aşamasında kurum bünyesinde yapılan vergi kesintisinin tamamı hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.	1
	TOPLAM	2

CEVAP-1/B-5:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-5	i- Değer Artışı Kazançları: 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun mükerrer 80 inci maddesine göre, menkul kıymetlerin veya diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar değer artışı kazancı olarak vergilendirilmektedir. Menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için 193 sayılı Kanunun mükerrer 80 inci maddesinin üçüncü fıkrasındaki istisnadan faydalananın mümkün olmadığından eurobond satışlarında doğan kazanca bu istisna uygulanmayacaktır. İhraç edilen Eurobondlardan alım-satım işlemi sonucu elde edilen 5.000.000,00-TL nin kazanç değer artışı kazancı olarak beyan edilmesi gerekmektedir. ii-Faiz Gelirleri: Eurobond devlet veya şirketlerin, kendi ülkeleri dışında kaynak sağlamak amacıyla, uluslararası piyasalarda yabancı para birimleri üzerinden satışa sundukları, genellikle uzun vadeli borçlanma aracıdır. Uzun vadeli tahvil olmalarından dolayı, kuponlu olarak satılıkmaktadır. Kupon ödeme döneminde kupon faiz geliri elde edilmektedir. Devlet tarafından uluslararası piyasalarda genellikle USD veya EURO cinsinden Eurobond ihraç edilmektedir. 258 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 5.2 bölümünde yapılan açıklamaya göre; vergi uygulaması bakımından Devlet Tahvili ve Hazine Bonosu gibi değerlendirilmekte olan ve Hazine tarafından ihraç edilen Eurobondların iftası ve alım-satımı neticesinde elde edilen gelirler geçici 67 nci madde kapsamında değildir. Eurobondlardan elde edilen faiz gelirleri, Gelir Vergisi Kanununun 94 üçü maddesinin 7/a bendine göre % 0 (Sıfır) oranında tevkifata tabi tutulmaktadır. Dolayısıyla ihraç tarihine bakılmaksızın 2023 takvim yılında elde edilen ve 150.000,00- TL'yi aşan Eurobond faiz gelirlerinin menkul sermaye iradı olarak beyan edilecektir. İhraç edilen Eurobondlardan elde edilen 3.000.000,00-TL faiz geliri menkul sermaye iradı olarak beyan edilecektir.	1
	TOPLAM	2

13

CEVAP 1/B-6:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-6	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 18 inci maddesinde serbest meslek kazanç istisnasından yararlanan mükellefler ve istisna kapsamında olan eserler sayılmış olup, söz konusu maddede hangi hasılatın istisna kapsamında olduğu ayrıca belirtilmiştir. Buna göre; -İstisnadan yararlanma hakkı; müellif, mütercim, heykeltraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı, mucitler ve bunların kanuni mirasçılara tanınmıştır. İstisna kapsamına; şiir, hikâye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserler ile ihtira beratları girmektedir. İstisna uygulanacak hasılat, eserlerin; gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlanması veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarının satılması veya bunlar üzerindeki mevcut hakların devir ve temlik edilmesi veya kiralanması karşılığında elde edilen hasıllattır. Eserlerin neşir, temsil, icra ve teşhir gibi suretlerle değerlendirilmesi karşılığında alınan bedel ve ücretler de istisna kapsamındaki hasıllata dahildir.	1
	2023 yılı için toplamda 1.900.000 TL'yi aşmayan telif kazançları gelir vergisinden istisna olup, bu kazançlar için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecek, diğer gelirler dolayısıyla beyanname verilmesi halinde dahi bu kazançlar beyannameye dahil edilmeyecektir. Sözü edilen kazançlar üzerinden tevkif suretiyle ödenen vergiler nihai vergi olacaktır. Bu kazançların devamlı veya arızı olarak elde edilmesi istisnanın uygulanmasına engel teşkil etmemektedir. 193 sayılı Kanunun 18 inci maddesi kapsamında elde edilen ve aynı Kanunun 103 üncü maddesinde yazılı tarifenin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı 2023 takvim yılı için 1.900.000 TL'yi aşan kazançlar için bu istisnadın yararlanması mümkün bulunmamaktadır. Bu durumda olanların, 94 üncü maddenin birinci fıkrası kapsamında tevkifat yapma yükümlülüğü yoktur. Recep Uzala'nın sattığı eser her ne kadar 193 sayılı Kanunun 18 inci maddede sayılan eserler kapsamında değerlendirilse de elde ettiği kazanç 2023 yılı sonu itibarıyle elde edilen kazanç toplamı 5.000.000.-TL olduğundan ve telif kazançlarındaki istisnaya yönelik üst sınır olan 1.900.000,00-TL yi aştığinden, elde edilen kazancın tamamı serbest meslek kazancı olarak yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilecektir.	1
	TOPLAM	2

14

CEVAP-1/B-7:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI				PUAN DEĞERİ																					
1/B-7	193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61inci maddesinde işverene tabi belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler ücret olarak tanımlanmıştır. Anılan Kanunun 63 üncü maddesinde ise yabancı parasıyla ödenen ücretler ödeme gününün borsa rayıcıyle Türk parasına çevrileceği hükmeye bağlanmıştır. 559 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde, "130 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile 217 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtildiği üzere değerlendirme günü itibarıyle Bakanlığımızca kur ilan edilmediği durumlarda T.C. Merkez Bankasında ilan edilen kurların esas alınması gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlendirmelerde efektif cinsinden yabancı paralar için efektif alış kurunun (bulunmaması halinde döviz alış kurunun), döviz cinsinden yabancı paralar içinse döviz alış kurunun uygulanacağı tabiidir." açıklaması bulunmaktadır. Öte yandan 193 sayılı Kanunun 94. maddesinin birinci fıkrasında; "Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbacı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar" hükmüne yer verilmiş ve aynı maddenin bir numaralı bendinde ise; hizmet erbabına ödenen ücretler ile 61inci maddede yazılı olup yazılı ödemelerden (istisnadan faydalananlar hariç) 103 ve 104 üncü maddelere göre tevkifat yapılmakla hüküm altına alınmıştır.				1																					
	Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre Türkiye'de bulunan yabancı devlet elçilik ve konsolosluklarının 193 sayılı Kanunun 94 ncü maddesine göre gelir vergisi tevkifatı yapma mecburiyeti bulunmamaktadır. Büyükelçiliğiniz bünyesinde çalışan Recep Uzalaya ödenen ücret ödemeleri üzerinden tevkifat yapılmamıştır. 193 sayılı Kanunun "Tevkifata tabi olmayan ücretler" başlıklı 95inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde "16 ncı maddede yazılı istisnadan faydalananmayan yabancı elçilik ve konsolosluk memur ve hizmetlilerine ücretlerin yıllık beyanname ile bildirileceği hükmeye bağlanmıştır. 193 sayılı Kanunun 86 ncı maddesinde, tevkif suretiyle vergilendirilmemiş ücret gelirlerinin yıllık gelir vergisi matrahının, asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahını aşmaması halinde, bu gelirler beyan edilmeyecektir. Söz konusu, gelirlerin asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahını aşması halinde ise bu gelirlerin tamamı beyan edilecek ve hesaplanan gelir vergisinden asgari ücretin yıllık matrahı üzerinden hesaplanan vergi indirim konusu yapılacaktır.				1																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>ÖDEME TARİHİ</th><th>TARİH</th><th>DÖVİZ ALIŞ KURU (EUR/TL)</th><th>ÜCRET TUTARI (EUR)</th><th>ÜCRET TUTARI (TL)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30.06.2023</td><td>30.06.2023</td><td>28,1540</td><td>30.000,00</td><td>844.620,00</td></tr> <tr> <td>20.12.2023</td><td>20.12.2023</td><td>31,7461</td><td>30.000,00</td><td>952.383,00</td></tr> <tr> <td colspan="3">TOPLAM</td><td>60.000,00</td><td>1.797.003,00</td><td></td></tr> </tbody> </table>						ÖDEME TARİHİ	TARİH	DÖVİZ ALIŞ KURU (EUR/TL)	ÜCRET TUTARI (EUR)	ÜCRET TUTARI (TL)	30.06.2023	30.06.2023	28,1540	30.000,00	844.620,00	20.12.2023	20.12.2023	31,7461	30.000,00	952.383,00	TOPLAM			60.000,00	1.797.003,00	
ÖDEME TARİHİ	TARİH	DÖVİZ ALIŞ KURU (EUR/TL)	ÜCRET TUTARI (EUR)	ÜCRET TUTARI (TL)																						
30.06.2023	30.06.2023	28,1540	30.000,00	844.620,00																						
20.12.2023	20.12.2023	31,7461	30.000,00	952.383,00																						
TOPLAM			60.000,00	1.797.003,00																						

15

	Buna göre, Avusturya Büyükelçiliğinde çalışan Türk uyruklu Recep Uzala'nın ücretinden tevkifat yapılmadığından ve karşılıklılık esasının geçerli olmaması nedeniyle, elde ettiği 1.797.003,00-TL ücret geliri, asgari ücretin yıllık gelir vergisi matrahı olan 140.535,00-TL'yi aşından elde edilen ücret gelirinin tamamı yıllık gelir vergisi beyannamesi ile ücret beyan edilmesi gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

CEVAP 1/B-8:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-8	Türkiye'de yerleşik olan gerçek kişiler tam mükellef olup, yurttaşında ve yurtdışında elde ettikleri tüm gelirlerini beyan etmeleri gerekmektedir. 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 75inci maddesinin ikinci fıkrasının (7) numaralı beninde göre mevduat faizleri menkul sermaye iradı olarak sayılmıştır. Anılan Kanunun 86/1-d maddesinde ise Türkiye'de vergi kesintisine tabi olmayan ve istisna uygulanmayan ve 2023 yılında 8.400,00-TL'yi aşan menkul sermaye iratlarının yıllık beyanname ile beyan edilmesi gerekmektedir. Yurtdışında açılan döviz tevdiyat hesabından elde edilen faiz geliri üzerinden Türkiye'de stopaj uygulamasına tabi olmadıklarından bu gelirin brüt tutarı üzerinden beyan edilmesi gerekmektedir	1
	Beyan edilecek menkul sermaye iradı tutarı= (50.000,00 EUR x 22,0582 =) 1.102.910,00-TL dir.	1
	TOPLAM	2

16

CEVAP-1/B-9:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
1/B-9	19.04.2011 tarihli ve 27910 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan "At Yarışları Yönetmeliği" nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (h) bendinde at sahibi; bir ata tamamen veya kısmen sahip bulunan ve at sahibi belgesini haiz kişi olarak tanımlanmıştır. 219 Seri No.lu Gelir Vergisi Kanunu Genel Tebliği'nin "6.2. Yarış Atı Yetiştirici ve Sahiplerinin Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde; "Yarış atı yetiştirmeye ve sahiplerine yapılan ödemelerden (teşvik primi ve ikramiye gibi ödemeler dahil) Gelir Vergisi Kanunu'nun 94' ncü maddesinin birinci fıkrasının 11 numaralı bendinin (a) alt bendi uyarınca gelir vergisi tevkifi yapılacaktır. İşletme büyülü ölçüyü aşmayan çiftçilere yapılan bu tür ödemelerden kesilen vergi bunların nihai vergisi olacaktır" açıklamalarına yer verilerek yarış atı sahiplerinin 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa göre çiftçi kapsamında olduğu belirtilmiştir. 28 Seri No.lu Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Genel Tebliğinin "4. At Yarışları Üzerine Oynanan Müşterek Bahislerden Kazanılan İkramiyelerin	1

	Vergilendirilmesi” başlıklı bölümünde “Öte yandan, at yetiştiricilerine ödenen yetiştirmeli primi ile at yarışlarında at sahiplerine ödenecek ikramiyeler, zirai kazanç olarak gelir vergisi konusuna girdiğinden ayrıca veraset ve intikal vergisine tabi tutulmayacaktır.” açıklamasına yer verilerek yarış atı sahiplerinin çiftçi kapsamında olduğu belirtilmiştir. Çiftçi kapsamında olan yarış atı sahipleri eğer Gelir Vergisi Kanununun 54. maddesinde yer alan işletme büyülüğu ölçüsünü aşarsa gerçek usulde vergilendirilecek iken bu işletme büyülüğu ölçüsünün altında kaldığı takdirde tevkif suretiyle vergilendirilecektir. İşletme büyülüğu ölçüsünü düzenleyen Gelir Vergisi Kanununun 54. maddesinde yarış atlari için ayrı bir işletme büyülüğu ölçüsü düzenlenmemiştir. Bu nedenle 54. maddenin 23. fikrasında yer alan büyükbaş hayvanlar için sınır olan 150 adet sınırı yarış atlari için de uygulanacaktır. Dolayısıyla yarış atı sahibi; işletme büyülüğu için kanuni sınır olan 150 atın altında bir ata sahip olduğunda, gerçek usulde vergilendirilmeyecek, sadece elde ettikleri hasılat üzerinden tevkif yoluyla vergilendirilecektir.	
	At sahibine yapılan ikramiye ödemesinden Türkiye Jokey Kulübünce Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasının (11) numaralı bendinin (a) alt bendine göre %1 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılmıştır. Recep Uzala'nın sahip olduğu at sayısı 150'yi aşmadığından kesilen vergi nihai vergisi olacaktır. Dolayısıyla Recep Uzala'nın zirai kazancı için beyanname verme yükümlülüğü bulunmamakta ve diğer gelirler için vereceği beyannameye Gelir Vergisi Kanununun 86/1-a bendi uyarınca bu geliri dahil etmeyecektir.	1
	TOPLAM	2

CEVAP-1/A1-A11 ve 1/B1-B9:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI		PUAN DEĞERİ																																																																			
1/A1-A11 ve 1/B1-B9	Buna göre Recep Uzala tarafından beyan edilmesi gereken gelirler aşağıdaki gibi hesaplanmıştır. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2">GELİR UNSURLARI</th> <th>TUTAR(TL)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1A/1-11</td><td>Ticari Kazanç</td><td>9.609.333,53</td></tr> <tr> <td>1B/1</td><td>Diğer Kazanç ve İratlar(Beyan dışı)</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td>1B/2</td><td>Gayrimenkul Sermaye İratları</td><td>255.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/3</td><td>Serbest Bölgeselde Elde Edilen Ticari Kazanç</td><td>500.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/4</td><td>Menkul Sermaye İratları (Kar payı)</td><td>60.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/5-i</td><td>Diğer Kazanç ve İratlar (Eurobond alım-satım kazancı)</td><td>5.000.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/5-ii</td><td>Menkul Sermaye İratları (Eurobond Faiz Geliri)</td><td>3.000.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/6</td><td>Arıcı Serbest Meslek Kazancı</td><td>5.000.000,00</td></tr> <tr> <td>1B/7</td><td>Ücret</td><td>1.797.003,00</td></tr> <tr> <td>1B/8</td><td>Menkul Sermaye İradı (Mevduat Faizi)</td><td>1.102.910,00</td></tr> <tr> <td>1B/9</td><td>Zirai Kazanç (Beyan dışı)</td><td>0,00</td></tr> <tr> <td colspan="2">GELİRLER TOPLAMI</td><td>26.324.255,53</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2">İSTİSNA EDİLEN KAZANÇLAR (-)</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td>(-)</td><td>Serbest Bölgeselde Elde Edilen Kazanç İstisnası</td><td>-500.000,00</td><td></td></tr> <tr> <td>(-)</td><td>Tarımsal Destekleme Ödemelerinde Kazanç İstisnası</td><td>-1.000.000,00</td><td></td></tr> <tr> <td colspan="2">İNDİRİMLER (-)</td><td></td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>Diğer İndirim 2022 Yılı SGK Primi ödemesi</td><td>-265.000,00</td><td></td></tr> <tr> <td>(-)</td><td>Bağış ve Yardım (GVK 89/4)</td><td>-225.000,00</td><td></td></tr> <tr> <td></td><td>Vergiye Tabi Gelir (Matrah)</td><td>24.334.255,53</td><td></td></tr> </tbody> </table>	GELİR UNSURLARI		TUTAR(TL)	1A/1-11	Ticari Kazanç	9.609.333,53	1B/1	Diğer Kazanç ve İratlar(Beyan dışı)	0,00	1B/2	Gayrimenkul Sermaye İratları	255.000,00	1B/3	Serbest Bölgeselde Elde Edilen Ticari Kazanç	500.000,00	1B/4	Menkul Sermaye İratları (Kar payı)	60.000,00	1B/5-i	Diğer Kazanç ve İratlar (Eurobond alım-satım kazancı)	5.000.000,00	1B/5-ii	Menkul Sermaye İratları (Eurobond Faiz Geliri)	3.000.000,00	1B/6	Arıcı Serbest Meslek Kazancı	5.000.000,00	1B/7	Ücret	1.797.003,00	1B/8	Menkul Sermaye İradı (Mevduat Faizi)	1.102.910,00	1B/9	Zirai Kazanç (Beyan dışı)	0,00	GELİRLER TOPLAMI		26.324.255,53		İSTİSNA EDİLEN KAZANÇLAR (-)				(-)	Serbest Bölgeselde Elde Edilen Kazanç İstisnası	-500.000,00		(-)	Tarımsal Destekleme Ödemelerinde Kazanç İstisnası	-1.000.000,00		İNDİRİMLER (-)					Diğer İndirim 2022 Yılı SGK Primi ödemesi	-265.000,00		(-)	Bağış ve Yardım (GVK 89/4)	-225.000,00			Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	24.334.255,53		3
GELİR UNSURLARI		TUTAR(TL)																																																																				
1A/1-11	Ticari Kazanç	9.609.333,53																																																																				
1B/1	Diğer Kazanç ve İratlar(Beyan dışı)	0,00																																																																				
1B/2	Gayrimenkul Sermaye İratları	255.000,00																																																																				
1B/3	Serbest Bölgeselde Elde Edilen Ticari Kazanç	500.000,00																																																																				
1B/4	Menkul Sermaye İratları (Kar payı)	60.000,00																																																																				
1B/5-i	Diğer Kazanç ve İratlar (Eurobond alım-satım kazancı)	5.000.000,00																																																																				
1B/5-ii	Menkul Sermaye İratları (Eurobond Faiz Geliri)	3.000.000,00																																																																				
1B/6	Arıcı Serbest Meslek Kazancı	5.000.000,00																																																																				
1B/7	Ücret	1.797.003,00																																																																				
1B/8	Menkul Sermaye İradı (Mevduat Faizi)	1.102.910,00																																																																				
1B/9	Zirai Kazanç (Beyan dışı)	0,00																																																																				
GELİRLER TOPLAMI		26.324.255,53																																																																				
İSTİSNA EDİLEN KAZANÇLAR (-)																																																																						
(-)	Serbest Bölgeselde Elde Edilen Kazanç İstisnası	-500.000,00																																																																				
(-)	Tarımsal Destekleme Ödemelerinde Kazanç İstisnası	-1.000.000,00																																																																				
İNDİRİMLER (-)																																																																						
	Diğer İndirim 2022 Yılı SGK Primi ödemesi	-265.000,00																																																																				
(-)	Bağış ve Yardım (GVK 89/4)	-225.000,00																																																																				
	Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	24.334.255,53																																																																				

	TOPLAM	3

CEVAP 2 –

CEVAP-2/a:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ																	
2/a	7456 sayılı Kanunun 20 inci maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununun (KVK) 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi 15.07.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere değiştirilmiş ve Kanuna geçici 16. madde eklenmiştir. 7456 sayılı Kanunun 19. maddesi ile KVK 5/1-e bendinde yer alan kurumların aktifinde en az iki tam yıl süreyle bulunan taşınmazların satışı suretiyle gerçekleşen devir ve teslimlerine yönelik istisna uygulaması kaldırılmıştır Ayrıca 7456 sayılı Kanunun 22.mMaddesi ile söz konusu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihten önce kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılacak satışlarında, 5520 sayılı Kanunun 5/1-e bendinde yer alan % 50 istisna oranının %25 olarak uygulanması düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler 15.07.2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Bu düzenlemeler uyarınca kurumların taşınmaz satış kazancı istisnası uygulaması aşağıdaki gibi olacaktır. <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center; padding: 5px;">KURUMLARIN TAŞINMAZ SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI</td> </tr> <tr> <td colspan="3" style="text-align: center; padding: 5px;">(15.07.2023 tarihinden önce aktife alınan ve en az 2 tam yıl süreyle kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için satış kazancı istisnası devam etmektedir)</td> </tr> <tr> <td colspan="2" style="text-align: center; padding: 5px;">15.07.2023 Tarihinden Önce Aktife Alınan Taşınmazlar</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">15.07.2023 Tarihinden Sonra Aktife Alınan Taşınmazlar</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">15.07.2023 tarihinden önce satılan</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">15.07.2023 tarihinde veya sonrasında satılan</td> <td rowspan="2" style="text-align: center; vertical-align: middle; padding: 5px;">İstisnası yok</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Satış kazancının %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">Satış kazancının %25'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center; padding: 5px;">(KVK Md 5/1-e)</td> <td style="text-align: center; padding: 5px;">(KVK Geçici Md. 16)</td> <td></td> </tr> </table> 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Kanununun “5.6.2.3.1.3. İnsa halindeki binalarda 2 yıllık sürenin tespiti” başlıklı bölümünde; Kurumlar tarafından, inşaatı henüz tamamlanmayan, filen kullanma imkanı da bulunmayan binaların satılması halinde; kurum aktifinde iki tam yıl kayıtlı olması koşuluyla, sadece binanın arsasının satış kazancına tekabül eden kısmı kurumlar vergisinden istisna olacaktır.” açıklamasına yer verilmiştir. 213 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi kapsamında iktisadi kıymetlerin yeniden değerlendirmeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin maliyet bedeli olarak	KURUMLARIN TAŞINMAZ SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI			(15.07.2023 tarihinden önce aktife alınan ve en az 2 tam yıl süreyle kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için satış kazancı istisnası devam etmektedir)			15.07.2023 Tarihinden Önce Aktife Alınan Taşınmazlar		15.07.2023 Tarihinden Sonra Aktife Alınan Taşınmazlar	15.07.2023 tarihinden önce satılan	15.07.2023 tarihinde veya sonrasında satılan	İstisnası yok	Satış kazancının %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır	Satış kazancının %25'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır	(KVK Md 5/1-e)	(KVK Geçici Md. 16)		1
KURUMLARIN TAŞINMAZ SATIŞ KAZANCI İSTİSNASI																			
(15.07.2023 tarihinden önce aktife alınan ve en az 2 tam yıl süreyle kurumların aktifinde yer alan taşınmazlar için satış kazancı istisnası devam etmektedir)																			
15.07.2023 Tarihinden Önce Aktife Alınan Taşınmazlar		15.07.2023 Tarihinden Sonra Aktife Alınan Taşınmazlar																	
15.07.2023 tarihinden önce satılan	15.07.2023 tarihinde veya sonrasında satılan	İstisnası yok																	
Satış kazancının %50'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır	Satış kazancının %25'lik kısmı kurumlar vergisinden istisnadır																		
(KVK Md 5/1-e)	(KVK Geçici Md. 16)																		

18

yeniden değerlendirme sonrası bulunan değerlerinin dikkate alınacağı hükmeye bağlanmıştır.

537 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 24. maddesinde 213 sayılı Kanunun geçici 32 nci maddesi kapsamında yeniden değerlendirmeye tabi tutulan iktisadi kıymetlerin satış, devir, işletmeden çekiş, tasfiye gibi nedenlerle elden çıkarılması halinde, bunlara isabet eden ve pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarları, kazancın tespitinde dikkate alınmayacağı ve fon hesabı kayıtlarında kalmaya devam edeceği belirtilmiştir.

İstisnadan yararlanması durumunda taşınmazların satış ile ilgili ödenen komisyon, tapu harcı vb. gibi giderlerin istisnaya isabet eden tutarın yanı yapılan masrafların %25'inin mali karın tespitinde Kanunen Kabul Edilmeyen Gider olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Satış işlemi ile birlikte satış kazancı oluşacağından istisna satışın yapıldığı dönemde uygulanacaktır. Satış bedelinin döviz cinsinden belirlenmesi durumunda ortaya çıkan kur farklıları istisna kazancın tespitinde dikkate alınmayacağındır. Döviz üzerinden veya vadeli olarak gerçekleşen satışlarda yabancı paraların ya da alacakların değerlendirilmesinden kaynaklanan unsurlar vergi matrahının tespitinde gelir veya gider olarak dikkate alınacaktır.

Taşınmaz satışından elde edilecek kazancın istisnadan yararlanan kısmının, pasifte özel bir fon hesabına alınması ve satışın yapıldığı yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar söz konusu fon hesabında tutulması gerekmektedir.

Arsanın satın alma bedeli.....	5.000.000,00-TL
<u>Arsanın yeniden değerlendirme artışı.....</u>	<u>5.000.000,00-TL</u>
Arsanın yeniden değerlendirme sonrası bulunan değeri.....	10.000.000,00-TL
<u>İnşaat Maliyetleri</u>	<u>5.000.000,00-TL</u>
Toplam Maliyet.....	15.000.000,00-TL
Arsanın Toplam Maliyet İçindeki Payı=10.000.000,00/15.000.000,00=2/3	

	TUTAR(TL)
Satış Fiyatı	30.000.000,00
Yeniden Değerleme Sonrası Maliyet ve İnşaat Maliyeti Toplamı	15.000.000,00
Taşınmaz Satış Kazancı	15.000.000,00
Satış kazancının arsaya tekabül eden kısmı (15.000.000,00 x 2/3)	10.000.000,00
İstisna Kazanç (%25) Taşınmaz Satış Kazancı İstisnası (KVK 5/1-e)	2.500.000,00
Beyan Edilecek Kazanç (%75)	7.500.000,00

Taşınmaz Satış Kazancı 15.000.000,00-TL'dir.

Özel Fonlar Hesabına Alınacak Kazanç tutarı 2.500.000,00.-TL'dir

Öte yandan 2023 yılında ortaya çıkan kur farkı geliri olan (730.000 * (29,4382-27,4044 =).1.484.674,00-TL taşınmaz satış kazancına konu edilemeyecektir.

	TUTAR(TL)
Satış Masrafları	1.200.000,00

1

19

1

1

	Satış Masraflarının Arsaya tekabül eden kısmı (1.200.000,00 x 2/3)	800.000,00	
	İstisna Nedeniyle KKEG Olarak Beyan Edilecek Tutar (%25)	200.000,00	
	İstisna Nedeniyle Mali Karın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınacak Tutar	600.000,00	
	Satış Masraflarının İstisna Kapsamına Girmeyen kısmı	400.000,00	
	Mali Karın Tespitinde Gider Olarak Dikkate Alınacak Tutar	1.000.000,00	
	İstisna kazanç tutarına isabet eden nedeniyle KKEG olarak beyan edilecek tutar 200.000,00-TL'dir.		
	TOPLAM	5	

CEVAP 2/b:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ										
2/b	Söz konusu işlemin 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 7 nci maddesinde düzenlenen kontrol edilen yabancı kurum kazancı hükmü çerçevesinde değerlendirilmesi gereklidir. 5520 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde düzenlenen kontrol edilen yabancı kurum kazancında gerekli şartlar olmuşsa, iştirak kazançları dağıtılsın dağıtılmamasın Türkiye'de kurumlar Vergisine tabi tutulacaktır. Kontrol edilen yabancı kurum kazancının şartları şunlardır: i-Tam mükellef gerçek kişi ve kurumların doğrudan veya dolaylı olarak ayrı ayrı ya da birlikte sermayesinin, kâr payının veya oy kullanma hakkının en az % 50'sine sahip olmak suretiyle kontrol ettikleri yurt dışı iştiraklerinin kurum kazançları. Kontrol oranı olarak, ilgili hesap dönemi içinde herhangi bir tarihte sahip olunan en yüksek oran dikkate alınmaktadır. Şirket ile gerçek kişi (A) e arasında bir otaklık ilişkisi bulunamamasına rağmen gerçek kişi (A) nin sahip olduğu %30 pay, %50 lik oranın tespitinde dikkate alınacaktır. Sahip olunan paylar (%40+%30 =) %70 olduğundan bu şart gerçekleşmiştir. ii-İştirakin toplam gayrisafi hasılatının % 25 veya fazlasının faaliyet ile orantılı sermaye, organizasyon ve eleman istihdamı suretiyle yürütülen ticari, ziraî veya serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerden oluşması. Gulf Electronic LLC şirketinin ticari, ziraî ve serbest meslek faaliyeti dışındaki faiz, kâr payı, kira, lisans ücreti, menkul kıymet satış geliri gibi pasif nitelikli gelirlerinin toplamı 2.800.000,00-TL dir. Bu durumda Gulf Electronic LLC şirketinin toplam gayrisafi hasılatının (2.800.000,00USD/4.300.000,00USD =) %65'i pasif nitelikli gelirlerden oluşmaktadır. Dolayısıyla pasif nitelikli gelirlerin gayri safi hasılata oranına ilişkin %25'lik sınır aşılmıştır ve bu nedenle bu şart sağlanmıştır. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>TUTAR (USD)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mevduat Faizi</td> <td>300.000,00</td> </tr> <tr> <td>Menkul Kıymet Satış Geliri</td> <td>1.200.000,00</td> </tr> <tr> <td>Hisse Senedi Kar Payı</td> <td>800.000,00</td> </tr> <tr> <td>Royalty geliri</td> <td>400.000,00</td> </tr> </tbody> </table>		TUTAR (USD)	Mevduat Faizi	300.000,00	Menkul Kıymet Satış Geliri	1.200.000,00	Hisse Senedi Kar Payı	800.000,00	Royalty geliri	400.000,00	1
	TUTAR (USD)											
Mevduat Faizi	300.000,00											
Menkul Kıymet Satış Geliri	1.200.000,00											
Hisse Senedi Kar Payı	800.000,00											
Royalty geliri	400.000,00											

20

	<table border="1"> <tr> <td>Gayrimenkul Kira Geliri</td><td>100.000,00</td><td></td></tr> <tr> <td>TOPLAM</td><td>2.800.000,00</td><td></td></tr> </table>	Gayrimenkul Kira Geliri	100.000,00		TOPLAM	2.800.000,00		
Gayrimenkul Kira Geliri	100.000,00							
TOPLAM	2.800.000,00							
iii-	Yurt dışındaki iştirakin ticarî bilânço kârı üzerinden % 10'dan az oranda gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması. Hesaplanan vergi tutarı ($2.500.000 \times \%9 = 225.000$ -USD) olmaktadır. Stopaj yoluyla kesilen vergi tutarı olan 10.000,00-USD'yi dikkate aldığımızda vergi yükü= $[(225.000+10.000)/2.600.000 = \%9,04]$ olmakta olup bu şart da sağlanmıştır.	1						
iv-	Yurt dışında kurulu iştirakin ilgili yıldaki toplam gayrisafi hasılatının 100.000,00-TL karşılığı yabancı parayı geçmesi. Gulf Electronic LLC şirketinin 2023 yılı gayrisafi hasılatı ($4.300.000,00 \times 29,4382 = 126.584.260,00$ -TL) olup 100.000,00-TL'yi aşmaktadır. Dolayısıyla kontrol edilen yabancı kurum uygulaması için aranılan bu şart da sağlanmıştır.	1						
	Bilgi Teknolojileri San. ve Tic. A.Ş. açısından kontrol edilen yabancı kurum kazancı söz konusudur. Bu nedenle Gulf Electronic LLC şirketinin 2023 yılı karından hissesi oranında düşen pay kar dağıtımlı yapılmamasına rağmen 2023 yılı kurum kazancına dahil edilmiş vergilendirilecektir. Kontrol edilen yabancı kurum uygulaması için aranılan tüm şartlar sağlandığı için, kontrol edilen yabancı kurum kazancı dağıtılmıştır. (10% oranında) Türkiye'de vergiye tabi tutulmalıdır.							
1	1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinde kontrol edilen yabancı kurumların Türkiye'de vergiye tabi tutulacak kazancın, zarar mahsubu dahil giderler düşündükten istisnalar düşülmenden önceki vergi öncesi kurum kazancı olacağı belirtilmiştir. Buna göre; kontrol edilen yabancı kurum kazancı = $2.700.000 \times \%10 = 270.000,00$ -USD olacak, bu tutarın TL karşılığı 31.12.2024 tarihi itibarıyla elde edilmiş kar payı sayılacaktır. Bu tutar 31.12.2023 tarihindeki döviz alış kuruya TL'ye dönüştürüldüğünde ($270.000,00 \times 29,4382 = 7.948.314,00$ -TL) kontrol edilen yabancı kurum kazancı olarak kurum kazancına dahil edilmelidir.	1						
	TOPLAM	5						

21

CEVAP 2/c:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/c	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1inci maddesinde kurumlar vergisine tabi kurumlar sayılmış; aynı Kanunun 3üncü maddesinin birinci fıkrasında, Kanunun 1inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanların, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirileceği hükmeye bağlanmıştır. Kurumlar Vergisi Kanununun 5inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, kurumların yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri kazançlar, aşağıdaki şartları taşımaması şartıyla kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.	1

	i-Bu kazançların, doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az % 15 oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması, Vergi yükü, kanunî veya iş merkezinin bulunduğu ülkede ilgili dönemde tahakkuk eden ve kâr payı dağıtımına kaynak olan kazançlar üzerinden ödenen vergiler dahil olmak üzere toplam gelir ve kurumlar vergisi benzeri verginin, bu dönemde elde edilen toplam dağıtılabilek kurum kazancı ile tahakkuk eden gelir ve kurumlar vergisi toplamına oranlanması suretiyle tespit edilir. <table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th></th><th style="text-align: right;">TUTAR(EUR)</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td><td>Kazanç</td><td style="text-align: right;">2.000.000,00</td></tr> <tr> <td>B</td><td>Vergiden İstisna Kazanç ($2.000.000,00 \times \%40 =$)</td><td style="text-align: right;">800.000,00</td></tr> <tr> <td>C= (A-B)</td><td>Vergi Matrahı($2.000.000,00 - 200.000,00 =$)</td><td style="text-align: right;">1.200.000,00</td></tr> <tr> <td>D=C x %30</td><td>Vergi Tutarı ($1.200.000 * \%30 =$)</td><td style="text-align: right;">360.000,00</td></tr> <tr> <td>E=A-D</td><td>Dağıtılabilek Kurum Kazancı</td><td style="text-align: right;">1.640.000,00</td></tr> <tr> <td>F (E+D)</td><td>Dağıtılabilek Kurum Kazancı + Vergiler</td><td style="text-align: right;">2.000.000,00</td></tr> <tr> <td>G= (D/F)</td><td>Vergi Yükü ($360.000 / 2.000.000 =$)</td><td style="text-align: right;">%18</td></tr> </tbody> </table> Kazanç %18 vergi yükü taşıdığından şirket bu şartı sağlamaktadır.			TUTAR(EUR)	A	Kazanç	2.000.000,00	B	Vergiden İstisna Kazanç ($2.000.000,00 \times \%40 =$)	800.000,00	C= (A-B)	Vergi Matrahı($2.000.000,00 - 200.000,00 =$)	1.200.000,00	D=C x %30	Vergi Tutarı ($1.200.000 * \%30 =$)	360.000,00	E=A-D	Dağıtılabilek Kurum Kazancı	1.640.000,00	F (E+D)	Dağıtılabilek Kurum Kazancı + Vergiler	2.000.000,00	G= (D/F)	Vergi Yükü ($360.000 / 2.000.000 =$)	%18	1
		TUTAR(EUR)																								
A	Kazanç	2.000.000,00																								
B	Vergiden İstisna Kazanç ($2.000.000,00 \times \%40 =$)	800.000,00																								
C= (A-B)	Vergi Matrahı($2.000.000,00 - 200.000,00 =$)	1.200.000,00																								
D=C x %30	Vergi Tutarı ($1.200.000 * \%30 =$)	360.000,00																								
E=A-D	Dağıtılabilek Kurum Kazancı	1.640.000,00																								
F (E+D)	Dağıtılabilek Kurum Kazancı + Vergiler	2.000.000,00																								
G= (D/F)	Vergi Yükü ($360.000 / 2.000.000 =$)	%18																								
	ii-Kazançların elde edildiği hesap dönemine ilişkin yıllık kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihe kadar Türkiye'ye transfer edilmiş olması, Kazanç 11.03.2024 tarihinde, şirketin Türkiye'deki banka hesabına aktarıldığından bu şartı sağlamaktadır.	1																								
	iii-Ana faaliyet konusu, finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı olan kurumlarda, bu kazançların doğduğu ülke vergi kanunları uyarınca en az Türkiye'de uygulanan kurumlar vergisi oranında gelir ve kurumlar vergisi benzeri toplam vergi yükü taşıması. Şirketin ana faaliyet konusu, finansal kiralama dahil finansman temini, sigorta hizmetlerinin sunulması veya menkul kıymet yatırımı değildir. Bu nedenle bu şartı da sağlamamıştır.	1																								
	Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda tüm şartları sağladığından şirket, yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri kazanç istisnasından faydalananacak olup istisna kazanç tutarı ($2.000.000 \text{ EUR} \times 32,5739 =$) 65.147.800,00-TL karşılığı kurum kazancı elde etmiştir.	1																								
	TOPLAM	5																								

22

CEVAP 2/d:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/d	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 1inci maddesinde kurumlar vergisine tabi kurumlar sayılmış; aynı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasında, Kanunun 1inci maddesinde sayılı kurumlardan kanuni veya iş merkezi Türkiye'de bulunanların, gerek Türkiye içinde gerekse Türkiye dışında elde ettikleri kazançların tamamı üzerinden vergilendirileceği hükmeye bağlanmıştır.	1

	Kurumlar Vergisi Kanununun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi ile yurt dışında yapılan inşaat, onarım, montaj işleri ile teknik hizmetlerden sağlanarak Türkiye'de genel sonuç hesaplarına aktarılan kazançlar, <u>herhangi bir koşula bağlanmaksızın</u> kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. Yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla yapılan ve yurt dışında vergilendirilen montaj işlerinden elde edilen kazançların (vergi yükü oranına bakılmaksızın), ayrıca yurt içinde de vergilendirilmesinin önüne geçilmesi amacıyla bu kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.	
	Montaj işinden elde edilen ve faaliyette bulunulan yabancı ülkenin mevzuatına göre hesap döneminin kapandığı tarih itibarıyla ilgili ülke mevzuatına göre tespit edilen ve Türkiye'de genel sonuç hesaplarına intikal ettirilen kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilecektir. Yurt dışındaki şubeden elde edilen kazancın genel sonuç hesaplarına intikal ettirilmesi, yurt dışındaki hesap döneminin kapandığı tarih itibarıyla ilgili ülke mevzuatına göre tespit edilen faaliyet sonucunun, Türkiye'de aynı tarih itibarıyla genel sonuç hesaplarına kaydedilmesidir.	1
	Şirketin İspanya'da gerçekleşen ve 31.01.2023 tarihinde tamamlanan onarma işinden doğan 120.000.000,00-TL kazancın öncelikle 2023 yılı sonu itibarıyla Türkiye'deki sonuç hesaplarına aktarılması ve daha sonra aynı tutarın Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-h bendi uyarınca kurum kazancının tespitinde istisna olarak dikkate alınması gerekiyor.	1
	Şirket kurulum ve montaj işini İspanya'da bulunan işyeri aracılığıyla gerçekleştirmiştir. Şirket Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-h bendinde yer alan yurt dışında yapılan montaj işleri kazanç istisnasından yararlanabilmenin tüm koşullarını taşıdığını, Şirketin Türkiye'de tuttuğu kanuni defterlerinde genel netice hesaplarına 120.000.000,00- intikal ettirilmesi ve bu kazancın tamamını kurumlar vergisinden istisna olacaktır.	1
	TOPLAM	4

23

CEVAP/2/e:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/e	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde mükelleflerin genel ve özel bütçeli kamu idarelerine, il özel idarelerine, belediyelere ve köylere, Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflara ve kamu yararına çalışan dernekler ile bilimsel araştırma ve geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlara okul inşası dolayısıyla yaptığı harcamaların tamamının kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirim konusu yapılacağı hükmeye bağlanmıştır.	1

	Bağışın aynı olarak yapılması halinde, bağışın konusunu oluşturan mal veya halkın maliyet bedeli veya kayıtlı değeri, bu değer mevcut değilse Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre takdir komisyonları tespit edilecek değeri esas alınacaktır. Aynı bağış ve yardımın, işletmenin aktifinden çekilerek bağışlanmış olduğundan işletmeden çekilen okul için fatura düzenlemesi; düzenlenen faturanın arka yüzüne faturada belirtilen okulun ilgili kamu kurum ve kuruluşu tarafından bağış veya yardım olarak alındığına ilişkin şerh konularak yetkili kimseler tarafından imzalanmış olması gereklidir. Milli Eğitim Bakanlığı genel bütçeli bir kuruluştur Bu nedenle şirket tarafından inşa edilerek Milli Eğitim Bakanlığı bağışlanacak okulun inşaatı ile ilgili olarak yapılan 25.000.000,00-TL harcamanın tamamının harcamanın yapıldığı yıla ilişkin kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapması mümkün bulunmaktadır. Bağışa olarak inşa edilen okulun maliyet bedeli belli olup 25.000.000,00-TL'dir. Yapılan 25.000.000,00-TL bağış tutarının 2023 yılı Kurumlar Vergisi Beyannamesinde öncelikle KKEG olarak kurum kazancına ilave edilmesi daha sonra, bağış ve yardımlar olarak kurum kazançlarından indirim konusu yapılması gerekmektedir.	
	TOPLAM	2

CEVAP 2/f-

24

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ												
	i-Emisyon Primi İstisnası: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ile anonim şirketlerin gerek kuruluşlarında gereksiz sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları payların, itibarı değerin üzerinde bir bedelle elden çıkarılması halinde oluşan kazançlar kurumlar vergisinden istisna edilmektedir. Anonim şirketlerin kuruluşlarında veya sermayelerini artırdıkları sırada çıkardıkları hisse senetlerinin itibarı değeri üzerinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar” “hisse senedi ihraç primi” veya “emisyon primi” olarak adlandırılmaktadır.													
2/f	<table border="1"> <tr> <th></th> <th></th> <th>TUTAR (TL)</th> </tr> <tr> <td>A</td> <td>Arttırılan Sermaye</td> <td>20.000.000,00</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Banka Hesabına Yatan tutar</td> <td>60.000.000,00</td> </tr> <tr> <td>C = (B-A)</td> <td>Emisyon Primi tutarı</td> <td>40.000.000,00</td> </tr> </table>			TUTAR (TL)	A	Arttırılan Sermaye	20.000.000,00	B	Banka Hesabına Yatan tutar	60.000.000,00	C = (B-A)	Emisyon Primi tutarı	40.000.000,00	1
		TUTAR (TL)												
A	Arttırılan Sermaye	20.000.000,00												
B	Banka Hesabına Yatan tutar	60.000.000,00												
C = (B-A)	Emisyon Primi tutarı	40.000.000,00												
	Ancak bu kazançlar gelir tablosu hesaplarında ve dolayısıyla ticari bilanço kari içinde yer almazı için, öncelikle kanunen kabul edilmeyen gider arasında kurum kazancına eklenmeli, daha sonra istisna kazanç olarak kurum kazancından düşülmelidir.													
	ii- Nakdi Sermaye Artışından Kaynaklanan Faiz İndirimi Tutarı: 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde, finans, bankacılık ve sigortacılık sektörlerinde faaliyet gösteren kurumlar ile kamu iktisadi teşebbüsleri hariç olmak üzere sermaye	1												

	şirketlerinin ilgili hesap dönemi içinde, ticaret siciline tescil edilmiş olan ödenmiş veya çıkarılmış sermaye tutarlarındaki nakdi sermaye artıları veya yeni kurulan sermaye şirketlerinde ödenmiş sermayenin nakit olarak karşılanan kısmı üzerinden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından indirimden yararlanılan yıl için en son açıklanan bankalarca açılan TL cinsinden ticari kredilere uygulanan ağırlıklı yıllık ortalama faiz oranı dikkate alınarak, ilgili hesap döneminin sonuna kadar hesaplanan tutarın %50'sinin, kurumlar vergisi matrahının tespitinde kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirim konusu yapılabileceği hükmü altına alınmıştır. 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin "10.6. Sermaye artırımında indirim" başlıklı bölümünde nakdi sermaye artılarından kaynaklanan faiz indirim tutarının hesaplanmasımda aşağıdaki formülün uygulanacağı belirtilmiştir. Kurum Kazancından İndirilecek Tutar= Nakdi Sermaye Artışı x Ticari Krediler Faiz Oranı x İndirim Oranı x Süre	
	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin (1/1) bendi uyarınca nakdi sermaye artılarından kaynaklanan faiz indiriminin hesaplanmasımda; -Ticaret siciline tescil edilen nakdi sermaye artırımının 14.07.2023 tarihinde şirketin banka hesabına nakden yatırıldığı tarihin içinde bulunduğu aydan hesap döneminin sonuna kadar olan ay sayısının 12 aya oranı olan 6/12 oranı süre olarak dikkate alınacaktır. -Nakdi sermaye artırımı tutarı olarak ticaret siciline tescil edilen sermaye artırım tutarı olan 20.000.000,00-TL dikkate alınacaktır. -İndirim oranı %50 olarak uygulanacaktır. - TCMB tarafından 2023 yılı için en son açıklanan "Bankalarca Açılan TL Cinsinden Ticari Kredilere Uygulanan Ağırlıklı Yıllık Ortalama Faiz Oranı" %53,10'dır	1
	Bu açıklamalara göre şirketin 2023 hesap döneminde yararlanabileceği nakdi sermaye artılarından kaynaklanan faiz indirmi tutarı aşağıdaki gibi hesaplanacaktır. Kurum Kazancından İndirilecek Tutar = Nakdi sermaye artışı x Ticari krediler faiz oranı x İndirim oranı x Süre Kurum Kazancından İndirilecek Tutar = $20.000.000,00 \times \%53,10 \times \%50 \times \frac{6}{12}$ Kurum Kazancından İndirilecek Tutar= 2.655.000,00-TL Buna göre şirketin 2023 hesap dönemi kurum kazancından indirim konusu yapabileceği nakdi sermaye artılarından kaynaklanan faiz indirmi tutarı 2.655.000,00-TL'dir.	1
	TOPLAM	5

CEVAP 2/g:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
2/g	5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ncı maddesi gereği kurum kazancı ticari kazanç gibi hesaplanmaktadır. Ticari kazancın elde edilmesinde ise tahakkuk esası geçerlidir. Tahakkuk esası gereği elde edildiği döneme ilişkin gelirler kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaktadır. Dönemi aşan gelirler ise dönemsellik ilkesi gereği tahsil edildikleri dönemde değil, ilgili oldukları dönemde gelir kaydedilmelidir. 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 281. maddesine göre; mevduat ve kredi sözleşmelerine dayanan alacaklar değerleme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacağı hükmeye bağlanmıştır. 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “34.8.Değerleme işlemlerinden doğan kazanca isabet eden vergi kesintilerinin mahsubu” başlıklı bölümünde vadesi değerleme gününden sonra olan repo ve ters repo işlemleri ile vadeli mevduat hesaplarına ilişkin olarak, değerleme gününe kadar tahakkuk eden ve kurum kazancının tespitinde gelir olarak dikkate alınan faiz tutarları üzerinden, ilgili dönem beyannamesinin verilmesi gereken sürenin sonuna kadar kesinti suretiyle ödenmiş olan verginin, beyannameye dahil edilen gelire isabet eden kısmını hesaplanan vergiden mahsup edilebilecektir.” açıklamasına yer verilerek vadeli mevduat hesaplarında <u>dönemsellik esasını dikkate alan uygulamayı</u> benimsemiştir. Söz konusu Tebliğde göre değerlendirme günü itibarıyle işlemiş faizin dönemsellik ilkesi gereği ilgili dönemde gelir olarak kaydedilmesi gerekmektedir.	1
	Bu düzenlemelere göre ticari bir işletmenin bankada bulunan vadeli mevduat hesaplarının dönem sonu değerlenmesinde, değerlendirme gününe kadar işlemiş olan vade kısmına mevduata ilişkin faiz oranı kullanılarak faiz hesaplanacaktır. Böylece vadeli mevduat hesaplarının dönem sonu itibarıyle gerçekleşen faiz tutarının kurum kazancın hesaplanması dahil edilmesi gerekmektedir.	1
	İşletmenin vadeli hesabı 6 aylık olup 2 ayı (01.01.2023-31.12.2023 tarihleri arası) 2023 yılına, 4 ayı (01.01.2024-30.04.2024 tarihleri arası) ise 2024 yılına ilişkindir. Bu nedenle vade sonunda elde edilecek brüt faiz gelirinin 2/6 si 2023 yılına ilişkin gelir olarak kayıtlara alınmalıdır.	1
	Şirketin 2023 yılında elde ettiği faiz geliri ($100.000,00\text{-USD} \times 2/6 = 33.333,33\text{-USD}$) 2023 yılında elde edilen faiz geliridir. Şirketin 2023 yılında elde ettiği ($33.333,33 \times 29,4382 = 981.273,24\text{-TL}$) faiz gelirinin 2023 yılı kurum kazancına dahil edilmesi gerekmektedir.	1
	TOPLAM	4

CEVAP 2/h:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
	213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesinde kurumlar vergisi mükelleflerine, girişim sermayesi yatırıım ortaklıklarına sermaye olarak konulması veya girişim sermayesi yatırıım fonu paylarının satın alınması amacıyla, ilgili dönem kazancından girişim sermayesi fonu ayırbilme imkânı getirilmiştir. Kanunla Kurumlar Vergisi Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendine göre 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutarların kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla kurum kazancından indirim konusu yapılabilecektir. Girişim sermayesi fonunun indirim konusu yapılabilmesi için; i-İlgili yılda ayrılan fon tutarının beyan edilen gelirin %10'unu, toplam fon tutarının ise öz sermayenin %20'sini aşmaması (iki şartın birlikte gerçekleşmesi gerekmektedir.), ii-Fonun ayrıldığı yılın sonuna kadar Türkiye'de kurulmuş veya kurulacak olan ve Sermaye Piyasası Kurulunun düzenleme ve denetimine tabi girişim sermayesi yatırıım ortaklıklarına veya fonlarına yatırıım yapılması iii-Ayrılan fon tutarının ilgili yılın kurumlar vergisi beyannamesinde ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.	1
2/h	İndirim tutarının tespitinde beyan edilen gelir olarak ticari bilanço kâr veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderler eklenmek ve geçmiş yıl zararları ile varsa tüm indirim ve istisnalar düşülmek suretiyle bulunan tutar [Ticari bilanço kârı (zararı) + kanunen kabul edilmeyen giderler - geçmiş yıl zararları - tüm indirim ve istisnalar] dikkate alınacaktır. Beyan Edilen Gelir= $[728.929.587,24 + 65.200.000,00 - 0 - 285.302.800,00] = 508.826.787,24$-TL dir. Beyan Edilen Gelirin %10'u = $508.826.787,24 * \%10 = 50.882.678,72$-TL'dir. Özsermayenin %20'si = $500.000.000 \times \%20 = 100.000.000,00$-TL'dir.	1
	Buna göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılabilcek maksimum tutar $50.882.678,72$-TL olup yönetim kurulunun aldığı karar doğrultusunda $30.000.000,00$-TL kurum kazancının tespitinde VUK 325/A'ya göre girişim sermayesi fonu olarak ayrılan tutar (KVK Mad.10/1-g) olarak indirim konusu yapılabilecektir.	1
	Vergi Usul Kanununun 325/A maddesine göre girişim sermayesi fonu ilgili dönem kazancından ayrılacağından, pasifte özel bir fon hesabına alınacak tutar hesap dönemi sonu itibarıyla tespit edilebilecektir. Bu çerçevede, fon hesabına alınma işleminin, izleyen hesap döneminin başından itibaren kurumlar vergisi beyannamesinin verildiği tarihe kadar yapılması gerekmektedir. Bu şekilde, indirim konusu yapılacak olan kazanç tutarı, ilgili dönemin genel sonuç hesaplarına yansıyacak olup kurumlar vergisi beyannamesinin ilgili satırında gösterilmek suretiyle de indirimden yararlanılabilecektir.	1
	TOPLAM	5

CEVAP 2/a-h:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
	TUTAR (TL)	
	MEVCUT TİCARİ BİLANÇO KARI	600.000.000,00
	1-Kontrol Edilen Yabancı Kurum Kazancı (+)	7.948.314,00
	2-Yurtdışı Montaj İşinden Elde edilen Kazanç (+)	120.000.000,00
	3-Mevduat Faiz Geliri (+)	981.273,24
	OLMASI GEREKEN TİCARİ BİLANÇO KARI	728.929.587,24
	KANUNEN KABUL EDİLMEYEN GİDERLER (+)	65.200.000,00
	1-Taşınmaz Satışı nedeniyle katlanılan gider...200.000,00-TL	0
	2-Emisyon Primi Tutarı.....40.000.000,00-TL	0
	3-Okul Bağışı25.000.000,00-TL	0
	KAR VE İLAVELER TOPLAMI	794.129.587,24
	ZARAR OLSA DAHİ İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER	
	1- Taşınmaz Satış Kazancı İstisnası (KVK 5/1-e) (-)	2.500.000,00
	2-Yurt dışında bulunan işyerleri veya daimi temsilcileri aracılığıyla elde ettikleri kazanç istisnası (KVK 5/1-g) (-)	65.147.800,00
	3-Yurt Dışı İnşaat, Onarım, Montaj ve Teknik Hizmetler Kazanç İstisnası (KVK 5/1-h) (-)	120.000.000,00
	4-Emisyon Primi (KVK 5/1-ç) (-)	40.000.000,00
2/a-h	CARI YILA AİT ZARAR, İSTİSNA VE İNDİRİMLER TOPLAMI	227.647.800,00
	KAR	
	MAHSUP EDİLECEK TOPLAM GEÇMİŞ YIL ZARARI (-)	0
	İNDİRİME ESAS TUTAR	566.481.787,24
	KAZANCIN BULUNMASI HALİNDE İNDİRİLECEK İSTİSNA VE İNDİRİMLER	
	1-Bağış ve Yardımlar (Okul Bağışı) (KVK 10/1-ç) (-)	25.000.000,00
	2-VUK 325/A'ya Göre Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutar(KVK Mad.10/1-g) (-)	30.000.000,00
	3-Nakdi Sermaye Artışından Kay. Faiz İndirimi (KVK 10/1-1) (-)	2.655.000,00
	DÖNEM SAFİ KURUM KAZANCI	
	KURUMLAR VERGİSİ MATRAHI	508.826.787,24
	TOPLAM	5

28

5

CEVAP 3 –

CEVAP 3/a:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
	7524 sayılı Kanunun 36 ncı maddesiyle Kurumlar Vergisi Kanununa eklenen “Yurt içi asgari kurumlar vergisi” başlıklı 32/C maddesine göre, Kurumlar Vergisi Kanunun 32 ncı ve 32/A maddeleri hükümleri dikkate alınarak hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10’undan az olamayacaktır. Yurt içi asgari kurumlar vergisine ilişkin usul ve esaslara 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliğinin “32.5. Yurt içi asgari kurumlar vergisi” başlıklı bölümünde yer verilmiştir. Bir şirketin yurtdışındaki bir şirkete ortağı olması nedeniyle elde ettiği kar payı bazı şartları sağlaması durumunda 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-b maddesi uyarınca kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/C maddesinde yurt dışı iştirak kazançları istisnası asgari kurumlar vergisi matrahından düşülmeyecek istisnalar arasında yer almaktadır.	1
3/a	Ancak, %10 ve üzeri vergi yükü taşıyan yurt dışı kaynaklı kazançlar üzerinden hâlihazırda %10 vergi hesaplanmış olduğundan, asgari vergi hesaplamasında bu istisna kazançların düşülmesi gerekmektedir. Öte yandan, %10 vergi yükü taşımayan yurt dışı kaynaklı istisna kazançların ise, taşıdığı vergi yüküne isabet eden kazanç kısmı asgari vergi matrahından düşülebilecektir. Şirketin yurtdışı iştirak kazancı istisnası olarak kurum kazancından indirdiği 2.400.000,00-TL kar payını, asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanması indirim konusu yapabilmesi için vergi yükünün %10 veya üzeri olması gerekmektedir. Kurumlar Vergisi matrahının hesaplanması indirim konusu yapılan 2.400.000 TL yurt dışı iştirak kazancına ilişkin 400.000.-TL vergi ödendiğinden Azerbaycan'da oluşan vergi yükü ($400.000 / 2.400.000 =$) %16,67 olmaktadır. Bu nedenle yurt dışı iştirak kazancı asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanması da indirim konusu yapılabilecektir.	1
	TOPLAM	2

29

CEVAP 3/b

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
3/b	Bir şirketin yurtdışındaki bir şirkete ortağı olması nedeniyle elde ettiği kar payı bazı şartları sağlaması durumunda 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/1-h maddesi uyarınca kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 32/C maddesinde yurt dışı inşaat, onarım, montaj ve teknik hizmetler kazanç istisnası (5520 sayılı Kanun madde 5/1-h) asgari kurumlar vergisi matrahinden düşülmeyecek istisnalar arasında yer almaktadır. Ancak, %10 ve üzeri vergi yükü taşıyan yurt dışı kaynaklı kazançlar üzerinden halihazırda %10 vergi hesaplanmışsa, asgari vergi hesaplamasında bu istisna kazançların düşülmesi gerekmektedir. Öte yandan, %10 vergi yükü taşımayan yurt dışı kaynaklı kazançlar ise, taşıdığı vergi yüküne isabet eden kazanç kısmı asgari vergi matrahından düşülebilecektir. Şirketin yurtdışı iştirak kazancı istisnası olarak kurum kazancından indirdiği 6.000.000,00-TL yurt dışı inşaat, onarım, montaj ve teknik hizmetler kazancın, asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanması indirim konusu yapabilmesi için vergi yükünün %10 veya üzeri olması gerekmektedir.	1
	Kurumlar Vergisi matrahının hesaplanması indirim konusu yapılan 6.000.000,00-TL yurt dışı iştirak kazancına ilişkin 480.000,00-TL vergi ödendiğinden Cezayir'de oluşan vergi yükü ($480.000,00 / 6.000.000,00 =$) %4 olmaktadır. 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi hükmüne istinaden istisna kapsamında olan 6.000.000,00-TL kazanç üzerinden yurt dışında ödenen 480.000,00-TL'lik verginin asgari vergi oranı dikkate alınarak hesaplanan ($480.000 / 0,1$) 4.800.000,00-TL'si asgari vergi uygulamasına tabi olmayacağı, geriye kalan 1.200.000 TL üzerinden ise asgari vergi hesaplanacaktır.	1
	TOPLAM	2

30

CEVAP 3/c:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
3/c	Sinai mülkiyet haklarının satışından elde edilen kazançlarının %50 si 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 5/B maddesi uyarınca kurumlar vergisinden istisna edilmiştir. 5520 sayılı Kanunun 32/C maddesinde ise Sinai mülkiyet hakları satış kazancı istisnası asgari kurumlar vergisi matrahinden düşülmeyecek istisnalar arasında yer almaktadır. Bu nedenle, şirketin Sinai mülkiyet hakları satış kazancı istisnası olarak kurum kazancından indirdiği tutar asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanması da indirim konusu yapılmayacaktır.	1
	Şirketin 2025 yılında bu elektrikli araç baryalarının satışından elde ettiği kazancının, üretimde kullanılan ve patentle korunan buluşuna atfedilebilecek kısmı [$3.000.000,00 \text{ TL} \times (2.000.000,00 \text{ TL} / 20.000.000,00 \text{ TL}) =$] 300.000,00 TL olup bu kazancının % 50'lük kısmı olan ($300.000,00 \text{ TL} \times %$	1

	50 =) 150.000,00 TL sinai mülkiyet hakları istisna satış kazancı olarak dikkate alınabilecektir. Şirketin Sinai mülkiyet hakları satış kazancı istisnası olarak kurum kazancından indirdiği 150.000,00-TL asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasıında indirim konusu yapılamayacaktır.	
	TOPLAM	2

CEVAP-3/d:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
3/d	Kurumlar vergisi beyannamesinin “Diğer indirimler” veya “Diğer indirimler ve istisnalar” satırlarında gösterilmekle birlikte, mahiyet itibarıyla indirim veya istisna kapsamında olmayıp, daha çok vergi matrahının doğru hesaplanması amacıyla beyannamenin bu satırlarına yazılan (Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ile Vergi Usul Kanunu hükümleri arasındaki değerlendirme farkları, örtülü sermaye kabul edilen borçlanmalarda borç alan kurum nezdinde Türk Lirası'nın değer kazanması sonucu oluşan kur farkı gelirleri, kıdem tazminatı karşılığı iptali, vergi borçlarına mahsup edilen ve gelir olarak dikkate alınan 193 sayılı Kanunun mükerrer 121 inci maddesi kapsamındaki indirim hakkı gibi) tutarlar üzerinden asgari kurumlar vergisi hesaplanmayacaktır.	1
	Bu nedenle, Kurumlar vergisi beyannamesinin “Diğer indirimler” satırında yer alan 210.000,00-TL aşınma payı gideri, asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasıında da indirim konusu yapılabilecektir.	1
	TOPLAM	2

31

CEVAP 3/e:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
3/e	Kurumlar Vergisi Kanununun 9 uncu maddesi uyarınca kurumlar vergisi beyannamesinde, her yıla ilişkin tutarlar ayrı ayrı gösterilmek ve 5 yıldan fazla nakledilmemek şartıyla geçmiş yıllar beyannamelerinde yer alan zararlar kurum kazancından tespitinde indirim konusu yapılmaktadır. 5520 sayılı Kanunun 32/C maddesinde ise beyannamelerde indirim konusu yapılan geçmiş yıl zararlarının asgari kurumlar vergisi matrahından düşülmeyeceği hükmeye bağlanmıştır.	1
	Bu nedenle, geçmiş yıllar zararı olarak kurum kazancından indirim konusu yapılan 4.000.000,00-TL, asgari kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasıında düşülmeyecektir.	1
	TOPLAM	2

CEVAP 4:

CEVAP NO	PUANLAMA ANAHTARI	PUAN DEĞERİ
4	Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi kapsamında tevkifata tabi tutulan ve yıllık veya münferit beyanname ile beyan edilmeyeceği belirtilen menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından doğan kazançlar için dar mükellefler de dahil olmak üzere takvim yılı itibarıyla yıllık beyanname verilmesi mümkündür.	1
	Bu gelirlerin beyanı, 269 Seri Numaralı Gelir Vergisi Genel Tebliği ekinde yer alan " <i>Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67/11 inci Maddesine Göre İhtiyari Beyanda Bulunan Mükellefler İçin</i> " düzenlenen Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesiyle, izleyen yılın Mart ayının başından son günü akşamına kadar yapılmalıdır. Geçici 67 nci madde kapsamında tevkif edilen vergilerin mahsup ve iadesine imkân sağlayan bu beyan ihtiyacı bir beyan olup, bu imkândan yararlanılabilmesi için ihtiyacı beyanın kanuni süresinde yapılması gerekmektedir. Süresi geçtikten sonra yapılan ihtiyacı beyanlara dayanılarak işlem yapılması mümkün değildir.	1
	İhtiyari beyan, tam mükelleflerce ikametgâhlarının bulunduğu yer vergi dairesine, öteden beri mükellef olanlar için ise bağlı oldukları vergi dairesine yapılmalıdır. Dar mükelleflerin ise ihtiyacı beyanlarını İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Boğaziçi Kurumlar Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne yapmaları gerekmektedir.	1
	Söz konusu beyan <u>sadece menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının alım satımına ilişkin</u> olarak yapılmakta olup, faiz ve itfa gelirlerinin beyanı söz konusu değildir.	1
	Beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif edilen vergiler mahsup edilmektedir. Mahsup ve mahsup sonrası kalan tutar ise mükellefe iade edilmektedir. Alım satım işlemlerine ilişkin olarak yapılacak ihtiyacı beyanda, aynı türden menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarına ilişkin olması şartıyla yıl içinde oluşan zararların tamamı mahsup edilebilmektedir.	1
TOPLAM		5